

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 - Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Sečen-
burgova ul. 3 - Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 - Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 - Telefon št. 190
Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha čisto
78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din.

za mesecem 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5 Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13 Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582)
Celje: Kocenova ul. 8 Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Na pragu nove dobe

Francija na čelu akcije za definitivno konsolidacijo
Evrope — Francoska vlada odobrava politiko Laval

Pariz, 3. novembra. A. Davi ob 10.30 se je sestel ministrski svet pod predsedstvom predsednika republike Doumera k izredni ministriki seji, na kateri je ministrski predsednik Laval poročal o svojih razgovorih v Washingtonu. Na seji so bile določene nove smernice bodoče francoske politike, zlasti kar se tiče odnosa do Nemčije in rešitve reparacijskega problema.

Popoldne se je ministrski predsednik sestel z nemškim poslanikom von Höschem. Sestanek je bil v glavnem informativnega značaja. Nemški poslanik se je informiral o onem delu washingtonskih razgovorov, ki se nanaša na Nemčijo in na rešitev reparacijskega problema in čegar podrobnosti doslej še niso bile objavljene. V političnih krogih zatrjujejo, da gre za važne in dalekosežne odločitve, ki pomenijo začetek nove dobe v razvoju prilik v Evropi in definitivno ureditev vojnih dolgov in nemških reparacij.

Pariz, 3. novembra. A. Na današnji seji ministrskega sveta je pravosodni minister Bernard čestitil predsedniku vlade k načinu, kako je izvršil svojo misijo, ki je v sedanjih okoliščinah na posebno srečen način potrdila prijateljsko in zaupljivo sodelovanje med Zedinjenimi državami in Francijo. Finančni minister Flandin je nato predložil končnoveljavni zakonski načrt o nacionalni oborožitvi, ki ga bo predložil zboru, ki se sestane 12. novembra.

Pariz, 3. novembra. D. Več listov je mnenja, da namerava Laval sklicati že v začetku decembra v Biaritz konferenco upnikov Nemčije, da bi ponovno proučili plačilno sposobnost Nemčije. Od oficijozne strani se te vesti označujejo kot netočne ter negotavljive, da gre samo za domnevanja. Nekateri listi izražajo upanje, da se bo posredilo še pred pričetkom splošne razorožitvene konference in pred zapadlostjo nemških kratkoročnih dolgov priti do zadovoljivega rezultata. Kakšni bodo predložitve francoske vlade glede na reparacijsko vprašanje ter ureditev kratkoročnih dolgov, je danes še negotovo in bodo odvisni ne samo od mednarodnih diplomatskih razgovorov v prihodnjih dneh, temveč tudi v precejšnji meri od stališča francoske javnosti. Velik del francoskega tiska se že sedaj odločno zavzema proti črtnju reparacijskih dolgov in proti morebitnemu so-

delovanju francoskega kapitala pri ureditvi v Nemčiji zastalnih kreditov. »Temps« izjavlja, da o podaljšanju Hooverjevega moratorija za eno ali več let ne more biti govora. Ako Nemčija, kakor je pričakovati, po poteku enoletnega moratorija ne bo obnovila svojih reparacijskih plačil, se bo moralo ponovno proučiti celotno vprašanje plačilne nesposobnosti Nemčije. Ureditve tega vprašanja pa je mogoča samo v okviru Youngovega načrta, ki predstavlja edino jamstvo za pravice in koristi Francije.

Pariz, 3. novembra. A. A. Tukajšnji politični krogi pričakujejo z velikim zanimanjem izjave predsednika francoske vlade Laval, ki jih bo dal pred odbori in parlamentom. Parlament se sestane 12. novembra. Lavalove izjave ne bodo mogle izpremeniti sedanjega položaja vlade, ker je večina radikalnih socialistov zadovoljna z okrožnimi volitvami in je zato ta skupina sklenila, da bo ostala še naprej v opoziciji, tako da bo mogla s socialisti nastopiti proti vladi aprila meseca l. 1932, ko bodo nove parlamentarne volitve.

Pariz, 3. novembra. S. Ministrski predsednik Laval je danes popoldne sprejel nemškega poslanika von Höscha. Razgovoru je prisostvoval tudi zunanji minister Briand. O razgovoru se ni moglo doznati niti od francoske niti od nemške strani ničesar podrobnega. Domneva se, da se bo parlament takoj v prvih dneh svojega zasedanja bavil z washingtonskimi razgovori ter z mednarodnimi pogajanjmi, nameravana za prihodnji čas. Ministrski predsednik Laval bo kahleval od zbornice s posebno zaupnico posebnega pooblastila za ta pogajanja.

Angleška sodba

London, 3. novembra. A. »Times« komentira v uvodniku važnost Lavalovega poseta v Washingtonu in poudarja, da Laval po sestankih s predsednikom Hooverjem in Stimsonom natančno ve, pri čem je. Sedaj ima proste roke in bo skušal skleniti z Nemčijo na temelju haške ali versailleske pogodbe trajen sporazum. Vrh tega je dal jasno razumeti, da bo posvetil sedanjim gospodarskim krizni primerno pozornost. Laval se zaveda, da Nemčija prihodnjega julija prav gotovo ne bo mogla v polni meri izplačati odgojenih reparacijskih plačil.

Pred sestankom angleškega parlamenta

Vprašanje preosnove vlade še ni rešeno — Macdonald se mora boriti z velikimi težkočami

London, 3. novembra. A. Ta teden se sestanejo k posvetovanju vse politične stranke, da se pripravijo na novo parlamentarno zasedanje. Delavska stranka bo danes izvolila novega predsednika parlamentarne frakcije in izvršnega odbora. Za sestanek vlade v političnih krogih veliko zanimanje. Tako zvani stranski kabinet liberalne stranke se je sestel že večer. Pozvali so sira Herberta Samuela, naj skliče sejo liberalne parlamentarne frakcije za danes popoldne. Lloyd George, ki je prisel v London k zaprslu, se seje zaradi boleznj najbrj ni udeležil. Do novega leta ne bo aktivno sodeloval v politiki in najbrj ne bo več izvoljen za predsednika liberalne stranke.

London, 3. novembra. A. Davi se je sestel odbor 10 ministrov. Bila je najbrj zadnja seja pred rekonstrukcijo ministrstva. Ministrski predsednik je bil zadnji teden v trajnem stiku z voditelji političnih strank. Upali so, da bodo znana imena

novih ministrov že pred odhodom ministrskega predsednika na počitnice. Vendar se to ni zgodilo. Vse kaže, da bo Macdonald potreboval za preosnovo svojo vlado več časa, kakor so prvotno domnevali. Objave liste nove vlade ne pričakujejo pred koncem tedna. Zaenkrat je gotovo, da so bile napadne kombinacije, po katerih naj bi Stanley Baldwin postal zakladni kancelar. Baldwin bo ostal predsednik tajnega sveta ter namestnik ministrskega predsednika.

London, 3. novembra. S. Ministrski predsednik Macdonald je danes dopoldne posetil notranjega ministra sira Herberta Samuela. Nato se je vlada sestala k seji. Ni še ničesar znanega o listi članov novega kabineta. Zdi se, da sestava vlade še ni končana. Verjetno je, da bo nova vlada imenovala več parlamentarnih komisij za proučitev posebnih vprašanj in za ohranitev zveze z ministri vsakega posameznega departementa.

Italijanske industrijske delnice naprodaj

»Banca Commerciale Italiana« ne bo več štiti italijanske industrije

Milan, 3. novembra. S. »Corriere della Sera« je izdala posebno izdajo o senzacionalnem sklepu upravnega sveta znanega največjega italijanskega denarnega zavoda »Banca Commerciale Italiana«, da se prodajo vse industrijske akcije, ki jih ima banka v svojih tesorjih.

V skladu s to dogovor s fašističnim režimom je »Banca Commerciale Italiana« z vsemi svojimi razpoložljivimi sredstvi podpirala italijanska industrijska podjetja in odkupila od njihovih delničarjev večino akcij, da bi tako pripomogla italijanski industriji, da se prilagodi valutni politiki režima, posebno še, ko je ta pred tremi leti izvršil stabilizacijo lire v razmerju 1 proti 90 napram angleškemu funtu. Znano je n. pr., da je »Banca Commerciale Italiana« imela večino delnic vseh večjih italijanskih paroplovnih družb in ladjedelnic v svojih rokah. Pa tudi pri italijanski tekstilni industriji je imel denarni zavod veliko besedo.

V svoj uredniški sicer zatrjuje upravniki svet zavoda, da bo industrijske akcije

prodal tako, da ta prodaja ne bo spravila v nevarnost italij. delniškega trga in da tudi banka sama ne bo utrpela nikake izgube. Akcije bo banka prodala neki novi družbi, ki jo ustanavljajo razna italijanska industrijska podjetja s svojim lastnim kapitalom.

V zvezi s to uradno objavo upravnega sveta komercialne banke je vaš dopisnik izvedel iz bančnih krogov, da je privedla banko do tega sklepa vedno bolj slabotna tendenca italijanskih industrijskih papirjev. Vsekakor se bodo kljub zatrdilu v uradni objavi pojavile večje ali manjše posledice tega sklepa komercialne banke, ki je, kakor znano, poleg zavoda Banca d'Italia eden glavnih temeljev italijanskega gospodarstva. Posledice današnjega sklepa se bodo pokazale na borzah šele v prihodnjih dneh, ker so te zaradi praznikov skoraj teden dni zaprte. Pa tudi prazniki jutri ne bodo poslovali, ker praznujejo v Italiji praznik »Zmagice«.

Zasedanje fašističnega parlamenta

Obračun za poslovno dobo 1929—30 — Podaljšanje reške svobodne cone

Rim, 3. novembra. r. V osmih dneh se sestane fašistična poslanska zbornica. Jesensko zasedanje bo trajalo do božičnih počitnic in so priprave v polnem teku.

Fašistični tisk poroča, da bo na sedanjem zasedanju predvsem finančni minister Mosconi predložil zbornici zakonski načrt o državnem obračunu za poslovno dobo 1929—1930. Bilanca o državnih dohodkih in izdatkih za to dobo se je po poročilu komisije fašističnih poslancev, ki je pregledala račune, zaključila z ravnotežjem. Poročilo omegja tudi velika primanjkljaja, ki jih je

utrpela država v lanskim in letošnjim še nezaključeni proračunski dobi.

Mussolini sam pa bo zbornici predložil predlog o podaljšanju reške svobodne cone, ki obsega Reko in sosednje kraje v severovzhodnem kotu Istre. Kakor znano, je bila svobodna cona de facto podaljšana že z dekretom 8. oktobra za nedoločen čas. Predlogu ministrskega predsednika za uza-konitev tega dekreta sta pridružena še dva dodatna predloga o carinskih olajšavah za motorna vozila in o davčni razbremenitvi reške in okoliške industrije.

LJUBLJANA SE ZBIRA V TABOR JUGOSLOVENSTVA

Mogočne ovacije kandidatu dr. Kramerju na volilnih zborovanjih

Bela Ljubljana, od nekdanj žarišče močne nacionalne zavesti in v odločilnih zgodovinskih trenutkih vselej krepka pobudnica vsemu slovenskemu ljudstvu, je sinoči na prekrasn, manifestanten način pokazala, da se bo na dan volitev pokazala pred svetom kot tabor jugoslovenstva. Prostrana dvorana Mestnega doma ima že častitljivo zgodovino volilnih shodov, a tako mogočnemu zborovanju, kakor je bilo sinočnje, še ni dala prostora. Premala je bila, mnogo premala. Že davno pred 20. uro je vladal pravcati naval vanjo in kmalu se je napolnil tudi široki hodnik, mnogi »zapoznelci« pa so žal morali oditi, ker se je zborovalec nabralo vse tja do stopnišča. In družabna slika, ki jo je nudil sam pogled po dvorani, je pričevala na ravnom presenetljivo harmonijo pripadnikov in zastopnikov vseh slojev ljubljanskega prebivalstva. Vse se je pomešalo v skladno enoto — a daleko je navzočnost vseh drugih nadkriljevalo veliko število delavstva, prišli pa so tudi kmetovalci s šentpetrske periferije.

Ko je točno ob 20. prispel na zborovanje ljubljanski kandidat g. minister dr. Kramer, mu je vsa ta množica enodušno priredila burne, prične ovacije. Po kratkih pozdravnih besedah g. Josipa Turka, ki je vodil zborovanje, je dr. Kramer mahoma navezal nase vse poslušalce. S kratkimi, vsestransko preudarnimi izjavami je obeleževal pomen 8. novembra. Kakor že nešteto krat prej, je Ljubljana tudi ob 6. januarju izjavila, da navedena brezplodnega, pogubnega širankarstva, želi in pozdravlja složno delo za enoto, nedeljivo Jugoslavijo. V današnjih težkih časih se Ljubljana kot kulturno in gospodarsko središče banovine na skrajnem severozapadu Jugoslavije tem bolj zaveda, da mora dvigniti svoj glas in posvoboditi s svojim zgledom, kako je vdana skupni jugoslovski domovini. Ko je minister dr. Kramer opozoril na čudno coincidenco, da se istočasno od strani pripadnikov bivše SLS kakor tudi izza meje širijo letaki, ki naj bi odvrčali slovenske volitve od volitev, je bilo po dvorani videti in je burno vzklizanje svedočilo globoko jorgčenje nad nepremišljenim početjem nepoboljšljivih strankarskih fanatikov. Kakor onkaj pa je donelo po dvorani, ko je dr. Kramer dvignil vero v srečnejšo bodočnost Jugoslavije in dolgotrajno je bilo odobranje, ko je izrazil prepričanje, da bo bela Ljubljana dne 8. novembra častno storila svojo dolžnost in s tem pokazala, da je vedno pripravljena sodelovati pri skupni borbi za napredek in obrambo enotne domovine Jugoslavije.

Govor ministra dr. Kramerja je trajal celo uro, bil pa je ne samo stilno, temveč tudi vsebinsko sila tehten, stvaren in za vsakogar poučen. Ko je govornik zaključil naj Ljubljanci ne glasujejo za osebo, temveč za kandidatov program se je znova dvignilo burno odobranje. A ko je nato zapustil dvorano, so ovacije pričale, da je tudi dr. Kramer sam v Ljubljani deležen iskrene priljubljenosti in bratskega spoštovanja.

V nič manjši meri pa so zborovalci izkazali tople simpatije tudi kandidatovemu namestniku Ivanu Tavčarju. Njegov lepi govor je razodeval velikega strokovnjaka v gospodarskih, finančnih in socialnih vprašanjih in je takisto bil mnogokrat prekinjen z živahnim pritrdjevanjem. In tako je ves sinočni shod pokazal, da ljubljanske volitve, ki so nekoč bili razdeljeni v različne taborje, preveč danes najživejše zanimanje za vitalne probleme naše države, vzbujeno iz čiste, globoke domovinske ljubezni, ki se v naših srcih ne da omajati od nikogar in ničesar na svetu.

Sijajen shod v Kafeževi gostilni

Tudi zanimanje za shod v salonu gostilne Kafež v Florjanski ulici je bilo naravnost ogromno. Že dolgo pred napovedano uro se je pričela prostrana dvorana polniti. Ko je nekoliko po 8. predsednik volilnega odbora za šentjakobski okraj, g. Janežič, otvoril zborovanje, je bila dvorana zasedena do zadnjega kotička, veliko število ljudi je pa moralo ostati na hodniku in v veži, ker niso mogli več v salon. Zastopani so bili vsi sloji, delavci, obrtniki, uradniki, trgovci in drugi in vsi so pazno sledili izjavam g. župana dr. Puca, ki je govoril kot prvi.

Župan dr. Puc je v globoko zasnovanem, idejno krepkem govoru pojasnil pomen volitev dne 8. novembra za vso državo, zlasti pa za Slovenijo, poudarjajoč, da to niso nobene volitve, pač pa naj bo to manifestacija za državo, kakor je složno manifestiral ves slovenski narod leta 1908., ko so padle nedolžne septembrske žrtve in se je narod

spontano dvignil proti Nemcem. Poudarjal je, da je dolžnost vsakega, da gre na volišče, ne samo iz državnih interesov, treba je sanirati naše gospodarstvo, pomagati je treba kmetu in obrtniku ter industriji, da gredo naprej, izboljšati je treba položaj delavca. Vsak, kdor se udeleži volitev, manifestira za skupno in enotno močno državo, kdor se pa absentira, je za njeno propast. Naši sovražniki v inozemstvu in tudi domači nezadovoljnejši bi radi videli razpad države. Gotovo je, da bi v tem primeru Slovenija ne igrala nobene vloge in da bi bila razkosana med Nemce, Madžare in Italijane. Govor g. župana dr. Puca je bil prekinjen večkrat z živahnim odobranjem. Po županovem govoru je govorilo še več govornikov.

Da se ne pozabi!

Št. Vid nad Ljubljano, 3. novembra.

Nocoj se je vršil v Št. Vidu jako lep shod, na katerem so govorili minister Pucelj, Pipan, Šmajdek, Mravljie in kandidat Komar. Shod se je vršil v prostorni dvorani gospoda Kratkega, ki so jo domačini napolnili do zadnjega kotička. Bilo je navzočih okrog 300 kmetov, obrtnikov in delavcev, ki so pazljivo sledili izjavam govornikov in jih čisto prekinjali z navdušenim odobranjem. To odobranje pa je šlo na živce skupini diajakov, ki so jih na dveh avtobusih poslali iz Ljubljane z namenom, da shod razbijejo. Nekaj časa so se ljudje smejali njihovim medikim, ki so bili taki, da se je dalo kar otipati, kje so se jih naučili, ko pa je postalo početje te »nedebudne« mladine, ki bi morala dajati kmetom in delavcem vzgled domovinske ljubezni in poštenosti, preneumno, so jih zborovalci postavili pod kap, kakor se je shod mirno nadaljeval in zaključil s trdnim sklepom, da nihče ne bo sledil vzgledu teh zapeljanih mladilcev, marveč da bodo kmetje in delavci s polnoštevno udeležbo na volitvah použili te ljudi in njihove gospodarje, da hoče ljudstvo složenega dela, ne pa strankarskih zgarjarjev. Slišali pa so se tudi glasovi ogorčene obsodbe in marsikak domačin se je pridružil, da bo tem ljudem prvič, ko bodo zopet prišli fehtariti za podporo, pokazal vrata. Ta sama po sebi brezpomembna epizoda pa je nov dokaz, da so ljudje do vrata siri strankarskih hujškarjev in da hočejo resnega, poštenega dela, ne pa brezplodnih preprirov, hujškarjev in demagogije.

Pogajanja za gospodarsko sodelovanje

Razprava o ruskem predlogu za zaključitev pogodbe o gospodarskem nenapadanju

Zeneva, 3. novembra. d. Včeraj se je sestala posebna komisija evropskega odbora, ki je pod predsedstvom italijanskega delegata De Michelija pričela ponovno razpravljati o predlogu ruske vlade meseca maja za zaključitev gospodarskega nenapadnega pakta. K razpravi je ruska vlada poslala svojega poslanika v Londonu Sokolnikova in dva predstavnika zunanje komisarijata. Razprave se udeležujejo zastopniki 18 evropskih držav in na željo evropskega odbora tudi nekateri izvenevropskih. Zedinjene države, Avstralija in Kanada, ki so bile istotako povabljene k udeležbi, niso poslane svojih zastopnikov.

Na včerajšnji seji je Sokolnikov ponovno obrazložil ruski predlog. Obnovil je izjavo

vo Litvinova v evropskem odboru in si pridržal pravico, da v teku debate točneje precizira ruski načrt. Pri tej priliki je nastopil proti vsemu o dozevni ustavitvi plačil Rusije v inozemstvu, ki so bile že nedavno demantirane iz Moskve. Opozarjal je na poostreitev gospodarske krize ter naglašal, da je pospešeno obravnavanje ruskega predloga potrebno tudi s tega stališča.

Zeneva, 3. novembra. A. Posebni odbor Društva narodov, ki danes že od jutra razpravlja o predlogu Rusije glede gospodarskega nenapadanja, je zasedal dopoldne in popoldne. Seja je bila ves čas tajna. O njej ni izdano nikako poročilo. Ve se le, da so se vršile diskusije o problemih splošnega značaja, ki se niso zaključile.

Pasivna rezistenca telefon-skih nameščencev v Avstriji

Dunaj, 3. nov. s. Zastopniki vseh strokovnih organizacij telefonskih in brzojavnih obratov so sklenili, da prično opolnoči izvajati pasivno rezistenco.

Praška devizna konferenca

Praga, 3. novembra. h. Dopoldne je bila v prostorih Narodne banke otvorena srednjeevropska devizna konferenca. Udeležujejo se zastopniki vseh novostanih zavodov srednjeevropskih držav. Jugoslavijo zastopa dr. Pavlovič. Konferenco je otvoril guverner češkoslovaške Narodne banke dr. Pospíšil z daljšim nagovorom, v katerem je poudarjal finančne težkoče vseh držav, ki se pojavljajo kot posledica sodobne finančne krize. Naglasil je potrebo enotnih zaščitnih ukrepov in priporočil konferenci čim večjo oti-darnost. Po otvoritvi so bili izvoljeni posamezni odseki, ki bodo razpravljali o posameznih vprašanjih. Industrijski odsek je imel popoldne dolgotrajno sejo, na kateri je razpravljal v zvezi z deviznimi omejitvami o interesih industrije pri izvozu. Naposled je bilo sklenjeno, da se čuvajo podrobnosti razprav konference v najstrožji tajnosti in da se šele po zaključku konference objavi o važnejših sklepih enoten komunikat.

Prepoved javnih manifestacij v Prusiji

Berlin, 3. novembra. n. Notranji minister je do nadaljnjega prepovedal vse pohode in demonstracije na prostem. Prepoved velja za vso Prusijo.

Protifašistični izgredi v Franciji

Pariz, 3. novembra. d. V Nizzi, Chamberju, Lyonu in Dijonu je prišlo v nedeljo med italijanskimi fašisti ter antifašisti do spopadov, v katerih so rabili strelno orožje. V Nizzi, kjer so italijanski fašisti v žrnih srajcah priredili manifestacijo ob prisotnosti italijanskega poslanca Lajacona, so aretirali 30 oseb. Pri spopadih je bilo več oseb ranjenih. V Chamberju je bil pri fašistični manifestaciji ranjen italijanski podkonzul na glavi. Tudi več drugih oseb je bilo poškodovanih. Pri spopadu med komunisti in italijanskimi fašisti v Dijonu sta bili ranjeni dve osebi.

Poljski odgovor Borahu

Lvov, 3. novembra. d. Na pobudo zunanje-ga odbora vladnega bloka je bilo v Lvovu veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem so protestirali proti izjavam senatorja Boraha o potrebi revizije mirovnih pogodb in novj ureditvi državnih mej. Sprejeta resolucija izjavlja, da bo poljski narod smatral vsak poizkus za spremembo sedanjih poljskih mej kot poziv na vojno. Poljski narod je pripravljen braniti meje svoje države do poslednje kaplje krvi.

Štednja na Madžarskem

Budimpešta, 3. novembra. s. Odbor štedorice za štednjo predlaga, kakor javljajo listi, opustitev poslaništva v Bernu in Stockholmu. Poslaništvi v Madridu in Bruslju bosta opravljala upravna poslov.

Nj. Vel. kraljica za siromašno deco

Beograd, 3. nov. p. V Beograd se je vrnila Nj. Vel. kraljica Marija, ki se je takoj posvetila svojim poslom in skrbm za beograjske siromake in revno šolsko dečo. Odredila je zlasti za revno dečo več pomoči po šolski politiki. Obekli in obuli bodo 50 šolskih otrok. Obdarovanje se bo vršilo 30. decembra pod protektoratom Nj. Vis. princa Andreja.

Podpora pasivnim krajem

Beograd, 3. nov. A. Centralni narodni odbor Rdečega križa je do 2. novembra poslal krajem, ki so trpeli po suši, te-le podpore:

zetska banovina: 24 vagonov koruze, en vagon sena in 265 vreč;
primorska banovina: 13 in pol vagona koruze, 3 vagona pšenice, 1 vagon pšenične moke, 1 vagon otrobov, 2 in pol vagona raznih življenjskih potrebščin, 1 vagon sena in slame in 2035 vreč;
vrbska banovina: 4 vagona koruze, 2 vagona pšenice, po 1 vagon sena in slame in 540 vreč;
savska banovina: 1 vagon koruze, po 1 vagon sena in slame in 135 vreč.

Dopolnitve zakonov

Beograd, 3. nov. A. Nj. Vel. kralj je na predlog trgovskega ministra in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o izmenjavah in dopolnitvah zakona o mernih in njihovi uporabi v javnem prometu in nadzorstvu nad njimi.

Beograd, 3. nov. A. Nj. Vel. kralj je na predlog trgovskega ministra in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o dopolnitvi zakona o nadziranju čistine zlatih, srebrnih in platinskih izdelkov. Po tej izpremembi in dopolnitvi se doda členu 2. nov odstavek, ki se glasi: »Zlatniki, kovani v domačih kovnicah, bodo imeli čistino 986.19 % (pro mile)«.

Podaljšanje ameriških kreditov Nemčiji

New York, 3. novembra. Federalna rezervna banka v New Yorku je podaljšala svoj delež pri kreditu Nemčiji v znesku 100 milijonov dolarjev. O tem je bil izdan naslednji komunikat: Federalna rezervna banka v New Yorku je skupno z drugimi rezervnimi bankami sklenila da obnovi svoj udeležbo pri dovoljenih kreditih, ki so bili sklenjeni z nemško državno banko. Krediti, ki potočejo 4. t. m., znašajo skupno 100 milijonov dolarjev, od katerih je Federalna rezervna banka nakazala kot predujem 25 milijonov dolarjev.

Na razvalinah sovraštva bomo zgradili nov dom!

Na drugem mestu poročamo o živahnem volilnem pokretu v šavinski dolini, zlasti o lepih šhodih na Poljani in na Vranskem. Na Vranskem je srečni kandidat g. Ivan Prekoršek tako nazorno in jasno očrtal pomen sedanjih volitev, da objavljamo njegov govor v daljšem izveščku kakal je med drugim:

Ravno te dni je bila 13. obletnica razsula avstrijske države, ko je nastala na njenih razvalinah nova država, za katero so krvaveli Slovenci, Hrvati in Srbi. Veseli smo srečni smo slavili takrat zmagovalno in smo bili ponosni na svojo svobodo. Na vse to navdušenje pa je žal kmalu legla slama in so se kupile težkosti in grenkobe. Imeli smo celo volitve s 14 skrinjicami! V samopasnosti smo se igrali s kroglicami in so kandidati blatili drug drugega z najzgodnejšimi psovki. Te razpaljene strasti so se preselile v parlament in so dovedle do žalostnih dogodkov, ko je tekla kri na najvišjem državnem forumu.

Ves svet je takrat sodil, da mi nismo vredni svobode. Vzradostili so se številni naši neprijatelji, ki jim nikoli ni bilo do nas, pač pa do naše lepe zemlje. Za to našo slovensko zemljo ne odgovarjamo samo zase temveč za vse potomce še za sto in stoletja. Naši takratni zastopniki niso imeli srca za to zemljo. Ne enega smo imeli, ki je zagrabil s krepko roko v ta vrtnec, imeli smo našega kralja, ki je začasno vzel vodstvo države v svoje roke. Zdej ko je nevarnost odstranjena, hoče vladar zopet deliti svojo vladarsko oblast z narodom in nas kliče na sodelovanje potom volitev.

Hudo je pri nas in težko je naše življenje, to je res. Vsi pa veste, da je drugo še mnogo slabše. Ako nočemo, da bi postalo ravno tako obupno tudi pri nas, moramo pustiti na stran vse medsebojne prepire in se vsi složno oprijeti dela, da odvrnemo pretečo nevarnost in si izboljšamo življenje. Nobena država ne obstoji iz enega samega stanu. Tudi naše države ne tvorijo sami kmeti, vendar vemo, da je steber naše države kmetija. Temu stebru je treba posvetiti prvo skrb. Če bo prosperal kmetički stan, bo dobil tudi delavec dela in kruha, bodo cvetele obrti, industri-

ja in trgovina. Za zdravje naše države gro danes. Zato gremo mi za vse v borbo, ki hočejo pošteno delati.

Prehajajoč na veliko panogo savinjskega kmetijstva je orisal govornik razvoj in propad kmetijstva, ki je poleg materialnega dobička dal dolini tudi ogromni duševni napredek, tako da spada Savinjska dolina danes med napredne pokrajine naše države. »Če bi rekel, je nadaljeval govornik, da bom skrbel, da boste prodajali hmelj po takih in takih cenah, bi vam bilo sicer moje govorjenje v olajžo. Toda lažnik bi bil, če bi vam obljubljal kot poslanec cene. Eno vam pa povem: Država mora zaščititi naš žlahtni pridelek z obvezno znamko, ki bo varovala naš obdolg pred vsem svetom vsakdanjih nevarnosti. Pri mednarodnih pogodbah bo treba zagotoviti prodajno možnost našega hmelja in skrbeti tudi doma za skupno in dobro vnovčevanje. Cene lesu, živini in sploh vsem kmetijskim pridelkom so strašno padle, dočim jim niso sledile cene drugih potrebščin. Kmet je danes v tem orepcu cen.

Glavna skrb Narodne skupščine mora biti, da se uredijo gospodarska vprašanja tako, da bomo mogli tjakaj izvažati svoje kmetijske pridelke, odkoder uvažamo industrijske izdelke. Pri zaščitnih carinah naše domače industrije je treba najti zdrav mero. Treba bo tudi poskrbeti, da ne bomo uvažali takih pridelkov, ki jih imamo doma v izobilju, in nepotrebnih luksuznih predmetov, na čemer smo zapravili zadnje desetletje kar 10 milijard. Nižji tarifi za prevoz domačih kmetijskih pridelkov po železnici so neobhodno potrebni za organizacijo notranjega gospodarskega življenja.

Osmi november bo dokaz vsemu svetu, da smo zreli za lastno državo in da hočemo neodvisno in močno Jugoslavijo, kjer bosta vladala mir in medsebojno razumevanje. Na razvalinah sovraštva moramo zgraditi nov dom, kjer bomo bolje gospodarili, da bo kmalu rešena naša država — in to smo mi vsi — iz hude krize ter se bo oddahnil kmet, delavec, obrtnik in meščan, ko bo žel za svoje delo pravično plačilo.

Savinjski volilci zborujejo

Št. Pavel, 2. novembra.

Kakor panj pred rojem šumi po dolini. Sestanki in shodi so tako obiskani, da so dvoranice čisto prepolne. Ne le kandidata g. Ivan Prekoršek in Franc Pikel z namestnikom g. Francem Goricanom ter Ivanom Srebotnjakom, tudi g. župan ne glede na svojo bivšo strankarsko opredeljenost, vsa agila armada našega vrliga učiteljskega, vse je na delu, da razloži pomen volitev volilcem, ki so bili vse te tedne tako zaposleni s poljskim delom, da niso mogli slediti poteku dogodkov. Nič ni praznega zabavljanja. V vseh vprašanih volilcev se kaže želja po delu in radu v javnem življenju. Naj omenimo le dva zadnja večja shoda.

V soboto zvečer je napovedal za poljsko občno shod pri g. Leskovski gospod Franc Pikel, gostilničar in posestnik v Zalcu. Že dolgo pred otvoritvijo so na poljski volilci obsežne prostore ter so živahno razpravljali o volitvah in kandidaturah. Shodu je predsedoval bivši oblastni poslanec, banski svetnik in poljski župan g. Mešič.

G. kandidat Pikel je obširno razvil svoj program in je spomnil, da se je Savinjska dolina že enkrat izbrala pod geslom gospodarske nujnosti ne glede na strankarsko prepričanje svojega poslanca, ko je izvolila l. 1907. g. Robleka za državnoborskega poslanca. Prehajajoč na svojo kandidacijo je izjavil, da se ni vsiljeval, temveč so ga naprosili savinjski volilci, ki naj vzame to breme nase. Opetovano je imel kot zastopnik Hmeljarskega društva posla v Beogradu in je videl vso važnost točnih in jasnih informacij za prospek našega gospodarstva, predvsem pa hmeljarstva.

Njegov izbrani govor je bil mnogo odobraval. Le nekim prav mladim volilcem ni bilo všeč, da pojde ljudstvo na volitve in so stavili nekaj nestvarnih ugovorov, ki pa jih je g. kandidat igravo zaviral in jim dokazal, da je njihovo prigravarjanje za abstinenco pri volitvah zločinsko početje ne le za našo državo, temveč prav posebno za našo slovensko zemljo. Pri razgovoru po lepo uspelem shodu je zlasti krepko odjeknila izjava bivšega oblastnega poslanca g. Mešiča, vplivnega priistaše bivše SLS, da vidi edino rešitev v volitvah in da pojde z veseljem in ponosom volit državno listo, posebno ker je dana vsakomur prosta izbira med osebnimi kandidati.

V nedeljo zjutraj so se pa zgnile na Vranskem množice volilcev iz vsega vranskega okraja, da prisostvujejo shodu g. kandidata Ivana Prekorška in njegovega namestnika, vsej dolini dobro znanega kmetijskega strokovnjaka in vzornega gospodarja g. Franca Goricana.

Zborovanje je otvoril zaslužni tržan in vnet zagovornik osamosvojitve in napredka savinjskega hmeljarstva posestnik in poštar g. Kladnik, ki je od srca pozdravil svoja stara znanca gg. kandidata in njegovega namestnika.

G. Franc Gorican je izjavil med drugim: Danes je težko vabiti ljudi na volitve. Po tolikih razobranjih ne verjamemo več volilci na poštenost, saj so videli, da so se vsa leta stranke brigale vedno naprej zase in šele potem, če je kaj ostalo, je prišel na vrsto narod. Danes pa živimo v prehodni dobi iz teh žalostnih časov v drugo boljše in pošteno bodočnost. Kaj bom hodil volit, skomigajo nekateri z rameni, saj nič ne koristijo. Motijo se, ki tako mislijo. Prav če ne gremo volit, bodo imeli drugi od tega hasek. Korist bodo imeli naši sovražniki v tujini in v državi sami, ki komaj čakajo, da se spet

povrnejo stari strankarski časti. Skodujemo pa največ, če ostanemo doma. Sloveni samim sebi. Če ne bomo sodelovali, so bo odločilo v Beogradu o naših zadevah brez nas. Če se ne bomo udeleževali volitev, ne bo imel tudi naš zastopnik moči, da kaj doseže. Ker smo nezadovoljni, ne gremo volit, pravijo drugi. Kdo pa je danes zadovoljen, prosim vas. Prav zato pa, ker smo nezadovoljni, moramo stremeti, da bo boljše in moramo poslati v parlament take moči, ki bodo gledali na naš blagor. Tukaj vam predstavim svojega prijatelja Ivan Prekorška, ki ga mnogi od vas že poznate. S svojo pošteno besedo vas zagotavljam, da je gospod Prekoršek idealen, delaven in zmogljiv, da bo zastopal vaše koristi v parlamentu. In kar je glavno, on bo lahko posvetil vso silo svojemu poslanskemu delu, ker bo v to lahko uporabil ves svoj čas, ko bo odložil svojo službo drugim.

Zivahno pritrjevanje je sledilo tehtnim besedam v delu za narodno gospodarstvo osivelega moža.

Za g. Goricanom je povzel besedo srečni kandidat Ivan Prekoršek, takoj ob nastopu živahno pozdravljen. V daljšem govoru je s pripristimi, od srca prihajajočimi in v srca segajočimi besedami orisal naš današnji položaj in pomen volitev, zlasti tudi za šavinskega hmeljarja. Govor (ki ga priobčujemo gori na uvodnem mestu) je izzval burno pritrjevanje žuljavih kmetičkih in delavskih rok. Volilci so se razšli resni, a s sklepom, da bodo odločno sodelovali pri uravnavanju državne politike in da bodo to svojo voljo pokazali že s polnoštevilno udeležbo pri volitvah 8. novembra.

Volilni sestanki v Zagorju

Danes v sredo bodo v našem okolišu naslednji volilni sestanki: ob 11. v Kolovratu v Župančičevi gostilni, kjer bo govoril kandidat g. Mravljec; ob 15. bo sestanek v Kivocu v Stibornikovi gostilni, kjer bo tudi govoril srečni kandidat g. Mravljec; ob 18. bo sestanek v Toplicah v Kovačevi gostilni, ob 20. pa v Kotredžu. Na obeh sestankih bosta poročala gg. Mravljec in Bohinjc.

Premirje v oboroževanju

Washington, 3. nov. V Beli hiši trdijo, da vlada v ameriških krogih prepričanje, da bo enoletni moratorij v oboroževanju dejansko izveden. Doslej ni še nobena velesila predložila ugovora proti predlogu in zato so prepričani, da bodo ustavljene vse nove gradnje vojnih ladij, v kolikor niso določene že v prejšnjih mednarodnih pogodbah. V ameriških krogih upajo, da bo to premirje ustvarilo večje medsebojno zaupanje, kar bo omogočilo hitrejšo rešitev važnih mednarodnih problemov, ki so doslej trpeli baš zaradi medsebojnega nezaupanja.

Mušanov povabljen v Angoro

Sofija, 3. nov. p. Ministrski predsednik Mušanov je prejel vabilo turške vlade, da bi posetil Angoro. Turški ministrski predsednik Ismet paša namerava o priliki tega poseta posredovati v odnošajih med Bolgarsko in Grčijo, da bi se prijateljska pogodba med Grčijo in Turčijo razširila še na Bolgarijo. Mušanov je vabilo sprejel in bo v pričetku decembra odpotoval v Malo Azijo.

Delavci in volitve

Is naših rudniških revirjev nam pišejo: Tudi med našimi rudarji se prikrilo agitira, naj se vzdrijo volitve v novo narodno skupščino. Rudarji dobivamo, da sami ne vemo kako, po pošti razna pisma s pozivom k abstineni. hodi pa med nami tudi agitatorji, ki nam razlagajo vse moč, da bi nas prepričali, da je udeležba pri teh volitvah za delavstvo samo kvarna. Rudarji s takimi agitatorji vodijo tu pa tam tudi resnejše debate in pri teh se izkaže naslednje: Agitator razlaga, da je rudarjem nemogoče živeti pod okolnostmi, ki vladajo dandanes v rudniških revirjih. Rudarji pravijo, da je res tako. Ko pa vprašajo, kdo je temu kriv, agitator nima pravega odgovora. Še bolj ga uženejo, če ga vprašajo, kdo ga je poslal.

Naši rudarji so v Jugoslaviji, ki je po pretežni večini agrarna država, cvet in tudi najstarejši del pravega delavstva. Nekdaj so bili rudarji sinovi kočarjev in malih kmetov, ki so šli v rudnike zaradi tega, ker jih domačija na mogla prerediti. Današnji rudarji pa so že vnuki in pravnuki teh prvih rudarjev in so že skozi dve generaciji samo rudarji brez veze na zemljo, ki je nekdanj držala njih potomce, pa je potem padla v rudniške rove in danes sploh ni več sledov, kje so bili nekdanji njeni vrtovi in kod so se vile nekdanje njene steze.

Naši rudarji so danes po večini enaki onemu delavskemu tipu, ki ga srečavamo v največjih svetovnih rudniških centrih. Naš rudar se popolnoma zaveda, da je njegova kriza najtesneje zvezana s krizo, ki je udarila po svetu vse rudarje ali z drugimi besedami rečeno, s krizo, ki je nastala v največjih rudniških revirjih zaradi pohlepnega izkoriščanja naravnih zakladov. Potem pride pri nas, česar se naši rudarji tudi prav dobro zavedajo, v poštev tudi tuji kapital, ki ne more imeti pravega srca za naše ljudi.

To razumevanje je v naših delavskih vrstah splošno, bolj redki pa so pomisleki, kako je prišlo tudi pri nas do tega, da je tuji kapital dobil tako moč in tak vpliv. Ravno doba pred 6. januarjem 1929 je odprla v naši mlad, z narodnimi darovi tako oblagodarjeni državi pota vsem mogočim tujim spekulacijam. Takrat so lahko vsi ribarili v kalni vodi strupenega boja stranke proti stranki. S 6. januarjem 1929, ko je bil konec strankarskih borb, je bil obenem tudi začetek, in sicer pravi začetek našega samostojnega nacionalnega in gospodarskega življenja. Ves čas od tega zgodovinskega dne je posvečen popolni osamosvojitvi. Pri tem pa je treba premisliti, da so se mnoge obveze, ki nas vežejo od poprej, in iz tega izhajajo, da bo uspeha polna nacionalna in gospodarska osamosvojitve le tedaj, če bodo za njo manifestirali vsi, ki živijo v tej državi. Naš rudar je trpin vseh trpinov, on trpi še zaradi vsega tega, kar nam je zapustila Avstrija, trpi pa tudi zaradi tega, kar se je napravilo v dobi strankarskega pohlepa po oblasti.

Strokovne organizacije so že večkrat na važnih svojih sestankih priznale, da jim je delokrog po 6. januarju 1929 veliko bolj osiguran, kakor kdaj poprej. Tudi socialna zakonodaja pri nas ni zanemarljiva in socialni instituciji niso posvečena velika pažnja. Ker pa je odvrnjen strankarski teror, je vsekakor položaj po 6. januarju kakor nalašč za razvoj strokovnega delavskega pokreta.

Kakor že rečeno: če delavci vprašajo agitatorja za abstinenco, od kod so, se vsikdar izkaže, da izhajajo vsi iz onih vrst, ki so delavstvu sploh, rudarjem pa še posebej ne samo s tem, kar je povzročila politika njihovih strank, temveč tudi s tem, kar so oni v svoji objestnosti počeli sami, samo greniki težko življenje in če se je dalo, so znali hujskati tudi sotrpina proti sotrpini, da je bilo tako vzajemno delo za kosček kruha onemogočeno.

Angleški delavci imajo poleg nemškega najstarejše in najboljše organizirane strokovne organizacije. In kar je zelo važno, zgradiji jih je v zavesti, da bodo te organizacije uspevale le tedaj, če bo on kot državjan podpiral državno skupnost. Angleški delavec podpira tudi režime, ki drugače niso bili naklonjeni njegovim organizacijam, kadar vidi, da imajo sebične namene gotove struje, ki bi želele na škodo države na kakršenkoli način okoristiti svoje voditelje in njihove učje priistaše.

Vse je pri nas mlado, precejšen del naroda še nikdar ni živel v samostojni državi. Sedaj pa, ko imamo samostojno državo, je najbolj ležeče na onem delu našega naroda, ki se je v teku generacij prilagodil tipu svetovnega delavstva, da spozna pomen sedanjih volitev, ki bodo temelj naše bodočnosti. Te volitve so plebiscit ne samo za priistaše Jugoslavije in njene nasprotnike, temveč še važnejši plebiscit se loke delovno ljudstvo, ki bo sedaj pokazalo, ali hoče obravnavati svoje zadeve in uveljavljati svoje pravice v nekakšnem gradu v oblakih, ali pa v svoji državi, kateri daje vse, kar se od njega zahteva, od katere pa lahko terja, kar se od državne skupnosti zahteva, le tedaj, če se bo ta država izkazala kot samostojna in ponosna predstavnica vseh, ki živijo na njenem področju.

Dunavski statut uveljavljen

Beograd, 3. nov. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog zunanjega, pravosodnega in prometnega ministra ter po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o deklaraciji držav, ki sodelujejo v konvenciji o definitivnem dunavskem statutu. Deklaraciji je priključen tudi načrt konvencije o spodnjem Dunavu, podpisani v Ženevi 5. decembra leta 1930.

Zadnja pot Mihajla Radičevića

Beograd, 3. novembra p. Danes opoldne so pokopali pokojnega Mihajla Radičevića, podpredsednika Državnega sveta. Kralja je zastopal polkovnik šarid. Med velikim številom uglednih Beogražanov, ki so se udeležili pogreba, je bil tudi ministrski predsednik P. Živković. V imenu Državnega sveta se je od pokojnika poslovil državni svetnik dr. Barić.

Protialkoholna propaganda na šolah

Beograd, 3. novembra p. Zveza trezne mladine je s posebno vlogo prosila trgovskega ministra, naj odredi, da bi šolski zdravniki na trgovskih šolah predavali o principih berbe proti alkoholu. Predavanja naj bi se uveljavila tudi na rudarskih šolah.

Tragedija pod Rožnikom

Privatnega uradnika Antona Juha so našli pod Rožnikom mrtvega, s prestreljeno glavo

Ljubljana, 3. novembra.

Ljubljana je bila danes pod dojemom tragedije, ki se je odigrala tekonoč v rožniškem gozdu, nekako 30 korakov proč od gornje ceste, ki vodi proti pod Rožniku, pod tako zvanim starim »Werishof«.

Ko je šel okrog 10.30 Rožnodolčen Viktor Oblak po opravkih iz Rožne doline na Rožnik, je zavrnil, namesto po navadni poti, čez hrib in krenil na stezo, ki vodi čez greben pod Drenkovim vrhom proti Rožniku. Komaj je napravil s ceste par korakov skozi grmičevje in stopil na stezo, je nenadoma presenečen obstal. Pred seboj je zagledal, ležečega na višjei stezi, z glavo obrnjenega proti cesti, z nogami pa proti gozdu, nezmenega možkega. Sprva je mislil, da ima opravka z onemoglim človekom, čim pa je stopil bliže, je prestrašen odskočil. Pod glavo neznanca je bila mlaka krvi... Tedaj šele se je zavedel Oblak, da ima pred seboj mrtiča, naka je odhitel do bližnje Čadove gostilne, kjer je pripovedoval, kaj se mu je dogodilo. Iz gostilne so takoj telefonirali na viško stražnico, naka je nemudoma prihitel na označeno mesto nadzornik g. Gradišek s par stražniki, takoj po 11. pa je prišla na kraj tudi policijska komisija, v kateri so bili zdravnik dr. Pavel Avramovič, nadzornik g. Matko Močnik, dežurni uradnik g. Lušček, policijski uradnik g. Podobnik in poleg uniformiranih stražnikov še nekaj drugih kriminalnih organov.

Na označenem mestu so našli mladega človeka, oblečenega v kratke svetlorjavne usnjate suknjič, rjave kratke hlače, svetle nogavice in obute v rjave nizke čevlje. Pod glavo je imel sivo karirano kapo. Kriminalni organi so mrtveca preložili in ga spravili iz prvotne lege, naka ga je ogledal zdravnik Komisija je konstatirala, da je dobil neznanec strel v glavo od zadaj in mu je izstopil projektel neke na temenu, pri čemer je udaril tudi skozi čepico.

Kriminalni organi so takoj nato preiskali še okolič in našli tik mrtveca njegovo novo rjavo aktovko, v kateri so bili poleg raznih drugih papirjev tudi dokumenti, glaseči se na ime Anton Juh, privatni uradnik, fotografijo in pa dokument, glaseči se na ime Josip Gruden, po poklicu pekovski pomočnik. Ker je imel mrtvec desno roko v žepu suknjiča in rano zadaj na glavi, je bilo takoj jasno, da ne gre za samomor. Kakih 5 korakov proč od žrtve je ležala v grmovju kraj steze velika pištola kalibra 9 milimetrov, iz katere sta bila oddana 2 strela. Medtem se je pripeljal na kraj dogodoka tudi policijski ravnatelj g. Kerševan, ki je dal nadaljnje odredbe. O zločinu je bilo obveščeno tudi državno tožilstvo, zaradi česar so pustili žrtve ležati še dalje na mestu.

Nadaljnje poizvedbe policije

Pokojnik je bil v sprejemnem uradu v Ljubljani zabeležen kot privatni uradnik,

Oropal ga je in zvalil v potok

Zagonetka drznega nočnega roparskega napada v Gostinici

Jevnica pri Litiji, 3. novembra.

Na meji ljubljanskega in litijskekega sroza je samotno naselje Gostinica. Tu se je pripetil nenavadno drzen roparski napad. V gostinico k Dinku je prišel 60letni posestnik Janez Godec iz Trebeljevega. Možak je bil prodal les in dobil nekaj izplačanega denarja. Vesel si je privoščil čašo vina kakor običajno. V gostinico je prišel tudi neki brezposelni mladenič, Godec ga je povabil k sebi in mu dal pijačo in česar si je požel. Tedaj je neznanec začel tožiti, da je brez denarja. Še nekaj časa sta se živahno pomenkovala, nato je pa Godec zapustil gostinico in se odpravil skozi Gostinško grapo proti domu.

Kmalu zatem je zapustil gostinico tudi neznanec, ki se je odločil za roparski napad. Na samoti je dohitel starega Godca, navajal je nanj in zavpil: »Tako! denar sem ali te ubijem!« — Udaril je nato starčka z železno palico po glavi, da se je zgrudil, nato ga je pa začel daviti. Neza-

Vlom v novomeško vilo

Novo mesto, 3. novembra.

V ponedeljek okrog 2 ure zjutraj so zlikovci vlomili v Novem mestu v vilo »Witschle« (št. 11), ki stoji na Trdinovi cesti in odnesli lastniku g. Rudolfu Jenku, višjemu mestnemu nadzorniku vso obleko in možko perilo, kolikor so je sploh našli. Povrhu pa še zlet, masiven ženski obsek, vreden nad 1000 Din, in pa kovčeg, napolnjen in ravno pripravljen, da ga ponese domača hčerka, učiteljica gđ. Malčič, svojemu bratu-visokošolcu v Ljubljano. Razen tega so tatovi pobrali par steklene malinovca, kozarec kompota in potico. Pustili skratka niso ničesar pri miru, ker jim je prav vse, kar so le mogli dobiti v roke, prav prišlo. Ves plen je vreden nad 600 Din.

Vlomilci so se lotili svojega posla povsem brezskrbno, ker so pač prav sodili, da se ljudje v noči od Vseh svetih na jutro vernih duš ne nadejajo kakih preseženj. Prišli so k vili skozi grmičje, kjer leži kuhinja, izvrtli v steklo okna malo odprtino, ga odprli in se splazili bosi v kuhinjo. Tu so našli kovčeg, v katerem je bilo poldrug kg sladkorja, četrt litra rum. potico, zavoj kekov, 8 parov nogavic, razno perilo, dalje namizna in še ena ročna elektrika svetiljka. Vlomilci so nato odprli še kuhinjski stranski prostor, v katerem so bile obsežne gospodarije obleke. Pobrali so dva para gozderjev, par črnih čevljev, siv suknjič, usnjate suknjič, siv telovnik, rujav suknjič, hlače in drugo. Po vladu so odšli po isti poti na prost, in kakor se je poznalo po sledovih, preko grmičjih gričev proti Smihelu. Orožniki marljivo zasledujejo vlomilce, obenem pa so bile o vladu obveščene vse orožniške stanice in ljubljanska policija.

Samomor primorskega Slovenca v Zagrebu

Zagreb, 3. novembra n. V nekem tukajšnjem hotelu je izvršil v pretekli noči samomor 23-letni Fran Cerkenik, mizarški pomočnik, po rodu iz Divače pri Trstu. Vzrok samomora ni znan.

stanujoč v Drmotovi ulici št. 29. Naš poročevalec je odšel k ljubovi gospodini Mariji Lebanovi in izvedel, da se je naselil pokojni Anton Juh pri njej dne 10. oktobra, in sicer skupno s prijateljem, pekovskim pomočnikom Josipom Grudnom, s katerim sta najela suterensko sobico. Oba sta bila brez službe in sta dobivala denar od sorodnikov. Ker sta bila brez zaposlitve, sta oba tudi pridno iskala delo in je Juh spisal več ofert za službe, ki so bile na ponudbo v časih. Enako pridno pa je iskal zaposlitve tudi Gruden, ki je šele pred tednom prišel v sili za delo na neki stavbi. Pokojni Juh je odšel od doma večeraj zjutraj okrog 9 in povedal prijatelju kot domačin, da se namerava peljati v Vevče, češ da je tamkaj na razpolago naka služba.

Ob kateri uri ponoči je bil izvršen umor, za enkrat se ni točno dognalo, pač pa pripovedujejo neki stanovalci v bližini, da so žuli iz gozda močan strel sinoči okrog 19. Truplo Antona Juha so pripeljali polnočne v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Policija, ki je zaslišala poleg Grudna in Lebanovi tudi več bivših ljubovih znanov in prijateljev, vodi preiskavo dalje, vendar doslej še brez posebnih uspehov.

Policija je sveda uvedla večstransko preiskavo, zaslišani so bili in bodo vsi, ki so pokojnega Juha poznali in bili s njim v stikih. Pokojni Juh je bil, kakor rečeno, ustreljen od zadaj v glavo. Policija je ugotovila, da ga je krogla zadela iz neposredne bližine 5 ali 6 korakov tik za desnim ušesom. Samček, ki so ga našli, je bil etrejšega tipa na bolen s 6 naboji, manjkala sta 2 naboja. Eden je bil ustreljen še pomreje, drugi je povzročil Juhovo smrt. Krogla je bila 9 milimetrska in evinčena ter je prodrla naravnost v možgane.

Sodna komisija na kraju zločina

Ob 14.45 je prišla pod Rožnik sodna komisija, ki so jo tvorili zastopnik državnega tožilstva dr. Lučovnik, preiskovalni sodnik dr. Lederhans, zapisničar dr. Pompe in več drugih uradnikov s sodišča. Komisija je takoj odšla v dolinico proti »Werishofu«, kjer je ležal sredi ozke poti ustreljeni Anton Juh.

Komisija je natančno ugotovila vse dejanske stane, podrobno so pregledali mrtveca, ugotovili, kako je bil oblečen, kaj je imel na sebi in pri sebi in kako je ležal in sploh vse druge momente, važne za preiskavo. Dva delavca od Mešnega pogrebnege zavoda sta mrtveca slekla in enajti suknjič, potegnili so mu roko iz žepa, preiskali so njegove žepce, v katerih so našli nekaj papirja in drugih nepomembnih malenkosti. Mrtvec je imel na sebi pod usnjatim jopičem rjavo obleko, prav tik suknjič kakor hlače, za vratom je imel rjavo kravato. Na obeh rokah je imel mrtvec sivohle usnjate rokavice; ko so mu jih slekli, so na prstancu ene roke opazili zlat prstan s belo žensko glavo.

Pogreb dr. Mergenthalerja

Beograd, 3. novembra n. Pogreb pokojnega dr. Pavla Mergenthalerja, namestnika starešine SKJ, bo v Osljeku 5. t. m. Po najvišjem nalogu starešine Nj. Vis. prestolonaslednika Petra se bo v njegovem imenu udeležil pogreba drugi namestnik starešine g. Gjura Paunković. Nj. Vel. kralj je poslal lep venec. Sokola kraljevine Jugoslavije bosta na tem pogrebu zastopala Lacko Križ, tretji namestnik starešine, in Ante Brozović, generalni tajnik SKJ.

Eksplodizija plina v praškem predmestju

Praga, 3. nov. h. Opoldne se je pripetila na neki novi zgradbi v Višovicah nevarna eksplozija svetilnega plina. Eksplozija je bila tako silna, da so v okolici kakih 100 m popokale vse šipe, četrt ineto nadstropje poslopja pa se je porušilo. V poslopju so bile deloma že stranke, vendar pa k sroči ni bilo človeških žrtve. Le pet oseb je bilo več ali manj nevarno ranjenih. Med ranjenimi je tudi znana pla-salka Narodnega gledališča v Pragi, Eva Vrhlicka.

Hmeljski trg

Zatke, 3. novembra h. Položaj nezpremenjen, tendenca mirna, cene neizpremenjene.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, stalno, podnevi toplo, noči hladne. Situacija včasajneje dne: Močna anticiklona greko srednje in južne Evrope, vzhodno in severozapadno Evropo pokriva barometriška depresija. Z Atlantika prihaja depresija, ki palogama napreduje proti vzhodu. Barometriški pritisk je ostal večinoma nespremenjen ter je padel za 0.1 do 1.5 mm. Temperature so porasle v splošnem za 1 do 5 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za sredo:

V splošnem jasno in milo vreme, na nekaterih krajih zjutraj megla, visoki oblaki.

Naši kraji in ljudje

Sreski kandidati v dravski banovini

Rudolf Juvan

kandidat v laškem srezu, ki obsega tudi rudniška revirja Trbovlje in Hrastnik in ki je zato po svojih volilnih pretežno delavski volilni okraj. To je bil tudi razlog, da so zaupniki okraja ponudili kandidaturu znanemu organizatorju in voditelju delavskega pokreta g. Rudolfu Juvanu, predsedniku Narodne strokovne zveze. Gosp. kandidat je znan ne le našim rudarjem, temveč vsemu delavstvu v Sloveniji in daleč izven naših mej, zlasti tudi med delavstvom bratske češkoslovaške republike. Tudi ostala naša javnost ga pozna in ceni, saj stoji kot borec za delavske interese in za socialni napredek v javnem življenju že od svoje zgodnje mladosti. — Njegov namestnik v kandidaturi je g. dr. Franjo Roš, odvetnik in župan v Laškem, znan narodni in gospodarski delavec.

Poleg g. Juvana kandidira v laško-trbovškem okraju še g. Alojzij Pavlič, profesor verouka v Celju, železničarski sin s Zidanega mosta. O njem in njegovi kandidaturi smo že pisali.

Inž. Ernest Krulej

kandidira v srezu Brežice-Sevnica, g. inženjer je sevnjski domačin. Ko je dovršil tehniko v Gradcu, je šel tik pred svetovno vojno v Srbijo, kjer je ob izbruhu vojne kot prostovoljec stopil v srbsko armado in šel z njo vred skozi albansko Golgoto. Pozneje se je postavil vsega v službo Jugoslovenskega odbora in povsod delal za našo stvar. Ko se je po osvoboditvi vrnil v domovino, je po svojem očetu prevzel pekarno in gostilno in se ves posvetil gospodarskemu delu, saj se je že kot visokošolec v Gradcu učil pekarske obrti. V Sevnici in drugod je bilo na njegovo inicijativno ustanovljenih več gospodarskih združenj, zelo uspešno pa je tudi njegovo delovanje kot sevnjski župan. Velike simpatije uživa ne samo v domačem kraju, temveč po vsem srezu. — Njegov namestnik v kandidaturi je znan poštrovski javni delavec g. dr. Franjo Benedičič, rudniški zdravnik v Senovem.

Poleg g. Kruleja kandidira v brežiškem srezu tudi bivši narodni poslanec g. Ivan Urek, župan in posestnik v Globokem.

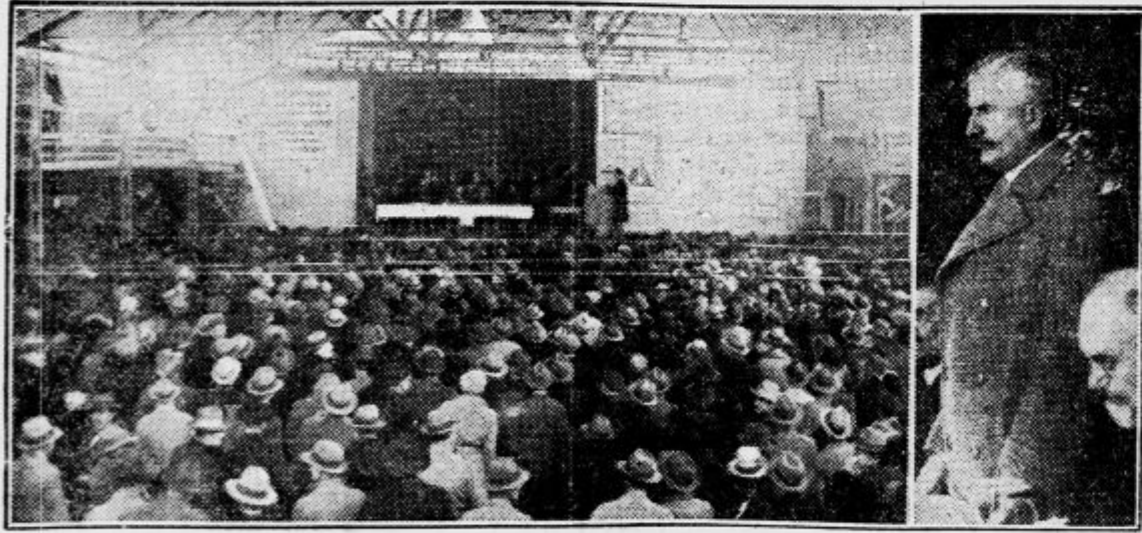

Geza Vezir

kandidira v srezu Murska Sobota. Gosp. kandidat je prekmurski domačin, posestnik in gostilničar v Martjancih, ugleden gospodar, priljubljen in cenjen med prebivalstvom daleč na okrog. Njegov namestnik je g. Fran Hodošek, posestnik v Venkovcih.

Poleg g. Vezirja kandidira v mureskoroškoškem srezu tudi znan industrijec g. Josp Benko, župan v Murski Soboti, in g. Ferdinand Hartner, posestnik in industrijec v Murski Soboti.

Mogočna volilna manifestacija v Beogradu

Poročali smo že včeraj o velikem volilnem shodu, ki se je vršil v nedeljo v Beogradu in ki je bil po svojih udeležbi eden največjih zborov, kar jih je bilo v zadnjih letih v naši prestolnici. Na shodu sta govorila minister trgovine dr. Kumanudi in minister prosvete Boža Maksimović. Slednji je zlasti odločno in ostro obsodil nelepe metode g. dr. Korošca, ki je bil sam član vlade takoj od 6. januarja naprej, zdaj pa delo vlade kritizira in obsoja. — Naši silki nam kažejo pogled na ogromno množico zborovalcev in ministra Maksimovića med govorom.

Nedolžna žrtev fantovskega poboja

Ker je miril pretepače,

Sremlje, 3. novembra. Dan vseh svetih je pri nas minil zelo žalostno. V popoldanskih urah je prišlo v Sremlje več ljudi tudi iz oddaljenejših krajev, da obiščejo svoje drage pokojnike, ki počivajo na tukajšnjem pokopališču. Prišlo pa je tudi več fantov iz sosednjih vasi, ki so bili že dokaj vinjeni. Iskali so že vse popoldne prilike za pretep. In res so se okoli 16. ure začeli fantje pretepati v bližini gostilne Suša.

Pravega vzroka za pretep menda niso imeli. Sprva so se grabili le po malom, toda ko je bilo vedno huje, je šel miril razburjene fante neki Josip Černoš, 28letni posestnikov sin iz Čurnova. Fantje so z vso silo navaliли nanj, ga podrli na tla ter začeli obdelovati z noži in koli tako,

so ga oklali in ubili

da je Černoš ob pol 22. uri poškodban podlegel. Smrtonosne udarce sta mu prizadejala 22letni Martin Ban in 19letni Anton Cizelj, oba doma iz Zgornje Pohnče. Prvi se je že javil tukajšnji žandarmeriji, drugi pa se zaenkrat še umika roki pravice.

Za nesrečnim mladenčkom Černošem, ki je bil drugače miren in tih človek ter dober delavec, žalujejo ne samo domači, temveč tudi vsi okoličani, ki so mladenčca poznali. Podivjanost nekaterih fantov postaja vedno hujska in ko že padajo tudi povsem nedolžne žrtve zgolj zato, ker nekateri mladi divjaki hočejo krvi za vsako ceno, je pač na mestu, da se določbe kazenskega zakona izvajajo z vso surogostjo.

Vzor delavnega moža

Laško, 3. novembra. Proteti potek je poteklo 30 let, odkar biva v Laškem ugledni trgovec in javni delavec g. Jože Osolin. Doma je iz kmečke hiše v Duplici pri Kamniku, trgovine pa se je izučil pri Hermanovih v Laškem. Že od mladih let je bil navdušen za vsa-

ko narodno stvar, posebno vneto pa se je začel udejstvovati v narodnem gibanju, čim se je leta 1913. osamosvojil. Vojna je tudi njega iztrgala iz podjetja in je mo-

Danes premiera!

Smeh, smeh in zopet smeh!

Kongres društva za povzdigo javne morale v Matici

Felix Bressart in Ralph Artur Roberts

Dvočlana vloga dveh lažimoralstev v najboljši komediji te sezone

Kupite si takoj vstopnice!

Ta film mora videti vsa Ljubljana!

Najnovejši Fox-zvočni tehnik.

Deviški Jakob

ELITNI KINO MATICA

Kdor se hoče nasmejati, naj hiti v

Telefon 2124.

Požari v naših krajih

Savinjski požigalec zopet na delu

Gomilsko, 3. novembra.

Komaj se je malo polegel strah pred požari, ki so se vršili dan za dnem po Savinjski dolini, že je v nedeljo zvečer, kakor smo že včeraj kratko poročali, zopet zaplesal rdeči petelin na kozolcu posestnika Jožeta Fonde v Trnavi, kateremu je požar že pred dvema mesecema upelnil moderno gospodarsko poslopje. Od takrat je uvedena preiskava zaradi suma požiga. Nenadni požar kozolca razbremenjuje osumljenca in kaže, da bo treba še mnogo dela, preden se razčistijo vzroki požarov in se najdejo pravi krivci.

Kakor po navadi, so se na večer vseh svetih prebivalci zgodaj podali k počitku in so bili že vsi vaščani v najboljšem spanju, ko se je okrog 23. zasvetilo. Požigalec je imel lahko delo. Kozolec je pogorel do tal in je škoda nad 30.000 Din, dočim znaša zavarovalnina samo 20.000 Din. Motorka domačega gasilnega društva ter gasilci iz Gomileškega in Grajskega vasi so ožen lokalizirali.

Ob tej priliki je treba spregovoriti v prilog naših požarovalnih gasilnih društev. Skromni prispevki, ki jih dobivajo gasilci od zavarovalnic, ne zadoščajo pri požarnih katastrofah niti za bencin, ki se porabi pri prevozu in pri gašenju. Večkrat se gasilno orodje tudi pokvari in požarovalni gasilci morajo sami zbirati in dajati sredstva za popravila, da lahko ob novi nevarnosti zopet pohitijo na pomoč. Zavarovalnice bi morale vsekakor bolj upoštevati gasilna društva, kajti od dela teh so v veliki meri odvisne tudi vsote, ki se izplačujejo na zavarovalninah.

Pri prejšnjih požarih, ki so se vršili po Savinjski dolini, so nastopala gasilna društva od blizu in daleč ter jih je bilo večkrat zbranih po 5, 6 in še več. Tokrat pa so, kakor že rečeno, nastopili samo člani treh gasilnih društev zaradi tega, ker sodi prebivalstvo, da se bodo pojavili požigalci baš tedaj, ko bodo vsi gasilci drugod v akciji, še bolj pa zato, ker gasilci ne zmorejo več sami vseh stroškov.

Požar v Zaki na Bledu

Bled, 3. novembra.

Šnoci med 19. in 20. uro je začelo goriti v šupi hotela »Zakac« na Bledu. Ker je bila v šupi razna krma, se je ožen začel naglo širiti in se je bliškovati razširil tudi na blizu stoječo sosedno čeno stanovanjsko vilo, ki poleti služi tujskemu prometu. Oboje je bilo naglo v plamenih, ki so daleč na okoli ožarjali nebo. O požaru so bili obveščeni domači gasilci, ki so takoj prihitali na pomoč. Gasit pa so prišli tudi gasilci s Milnega.

Združenim močem se je posrečilo ožen v toliko zaježiti, da se ni razširil na sam hotel. Šupa in vila pa sta pogoreli do tal. V vili je bilo v desetih sobah lepo pohištvo, zato je škoda precejšnja. Sodijo, da znaša najmanj 100.000 Din. Gasilci so gasili do pol 22. ure in so požar do kraja pogasili. Kako je ožen nastal, ni znano, domnevajo pa, da je bil najbrž podtaknjen. Lastnica hotela v Zaki je gospa Kati Korošček, ki ima tudi v Ljubljani gostilno. Pogorela je bila zavarovana pri banki Slaviji v Ljubljani.

Na Primskovem so zanetili otroci

Kranj, 3. novembra.

Danes dopoldne ni bilo pri posestniku Petru Košniku na Primskovem pri Kranju nobenega domačih odraslih doma. Vsi so

bili na polju, otroke pa so bili pustili na dvorišču. Nekaj časa so se otroci mirno igrali, slednjič pa zakurili ožen. Okrog 11. je nenadoma začela goriti Košnikova šupa in ožen se je kmalu razširil tudi na hlev. Oboje je požar uničil, pogorelo je precej slame, sena in druge krme. Ko se je ožen jel širiti tudi na pod posestnika Novaka, so že prihitali na pomoč gasilci iz Primskovega, Kranja in Britofa, ki so požar kmalu omejili. Sreča je bila, da ni bilo hudega vetra. Košnik trpi 50.000 dinarjev, Novak pa 4.000 Din škoda.

Domačija pod Donačko goru v plamenih

St. Jurij pod Donačko goru, 3. novembra.

V nedeljo 1. t. m. okrog pol 8 zjutraj so je dvignil plamen iz hiše male posestnice Julijane Voduškov v St. Juriju pod Donačko goru in je v kratkem upelnil hišo do zidu. Vaščani so našli m.a.o. poprej skoro do zadnjega odšli k maši v Rogatec, tako da so se gasilskih del lotili po večini starejši mošje, ki so ostali doma, pa seveda zaradi pomanjkanja vode hiše niso mogli rešiti.

Rešili so samo nekaj pohištva, razni predelki, ki jih je znaša pogorela v hiši

Svetogorska koč vabi izletnike

Odbor SPD Litije — Zagorje in odbor stavbenih združenj Zasavskega kraja ter zastopniki oblasti z graditelji praznujejo »planinski li-koč«

Litija, 3. novembra.

V času, ko si načevajo naše gorenske planine hermelinaste kučine in zapira SPD svoje domove, so zasavski planinarji doživeli lepo planinsko slavo. Kolavdirali so novo planinsko postojanko na Sv. gori pri Litiji. Uradnega ogleda novega poslopja so se udeležili zastopniki oblasti, odbora SPD iz Litije in Zagorja ter odbor stavbene družbe Zasavskega kraja, navzoči pa so bili tudi graditelji ljubkega planinskega hruma. Le malenkosti so bile, na katerih se je ustavila številna komisija, v glavnem pa so želi pohvalo graditelji g. Gorenc, zidarski mojster, in g. Kajtna, kleparski mojster, oba iz Litije, ter g. Čmak, tesarski in mizarjski mojster iz Stravškega pri Gomilem, ki so izvršili vsa dela v popolno zadovoljstvo.

Lepo stiko skupnega dela je prikazalo zatom skupno zborovanje. Iz zanimivih referatov g. dr. Krevla in načelnika g. Turka posnemamo: Koča z inventarjem vred stane 150.000 Din. Temeljno glavno so prispevali zadružniki, 67 članov z 863 deleži, kar je zraslo na 86.300 Din. Večje število deležev so podpisali: Osrednji odbor SPD 20, Gostilničarska zadruga v Za-

gorju 20, Posojilnica v Zagorju 30, županstvo v Zagorju 10, Gremij trgovcev v Litiji 10, seveda pa ima večino delnic SPD Litija, ki je podprla gradnjo z vso svojo razpoložljivo gotovino. Med darovalci so banovina 5000 Din, občina Litija 1000 Din, Okrajna posojilnica v Litiji 1000 Din itd. Ker pa še ni pokrit vsi znesek, so novi delničarji še vedno dobrodošli. Zadrugi delež znaša le 100 Din in je plačljiv tudi v mesečnih obrokih. S tem je omogočeno prav vsakemu prijatelju Zasavja in Sv. gore, da se postavi v krog dobrotnikov najlepše zasavske izletniške točke. (Nove prijave sprejema blagajnik načelnik Turk v Litiji.)

Svetogorska koč vabi oskrbovana skozi vse leto, zlasti pa bo dobrodošla turistom, ki jim čas ne dopušča daljših tur. Od postaje Save do koč je le 100 minut zmerne hoje. Koča pa je dobrodošla tudi večjim družbam, našle bodo postrežljivo kuhinjo, izbrane darove kleti in udobna prenočišča. V pristnem planinskem slogu zgrajena domačija se bo pridružila že pri prvem obisku in bo vsakdo ostal njen stalni prijatelj. Le uverite se sami, da je res tako!

Vesela premijera v ljubljanski drami

Drevi vprizore v ljubljanski drami izvirno igro Cvetka Golarja »Dve nevesti«. Scenične osnutke in figurine je napravil slikar Maksim Gaspari in smemo pričati

kovati, da nam boša avtor in scenograf, ki oba najbolje poznata našega knota od vseh dobrih in slabih strani, nudila igro, ki bo vse gledalce očarala.

Na sliki sta stric Andrejka, ki ga bo igral Kralj, in Močeradnikov Miha, ki ga bo igral Cesar, oba, kakor si ju je zamislil slikar Gaspari. Vsi Gasparijevi osnutki so razstavljani v izložbi Tiskovne zadruge.

Občinskim nameščencem dravske banovine!

Pomen volitev dne 8. novembra vam je znan. Pozivamo vas, da se jih udeležite, ker stem izpričate svojo državljansko zavestnost. Obenem vas prosimo, da vsak v svojem delokrogu skuša ovreči vse lažne vesti, ki se uporabljajo proti volitvam, zlasti pa opozarjamo volilce na veliko pogreško — abstinenco pri volitvah!

Zveza organizacij občinskih uslužbencev in vpokojencev dravske banovine.

Domače vesti

• Poslanik dr. Pitamic med našimi »Amerikanci«. Jugoslovski naseljenici v Indianapolisu so nedavno ob priliki otvoritve »Jugoslovenskega doma« pozdravili v svoji sredi jugoslovenskega poslanika v Washingtonu dr. Leonida Pitamica, ki je pri banketu govoril slovenski, hrvatski in angleški. Pred banketom je zbor »Zarja« zapel pesem »Lepa naša domovina«, ki so jo vsi stoji poslušali. Po banketu je poslanik dr. Pitamic z balkona v lepem govoru pozdravil naše rojake. Zahvalil se je pevcem ter obljubil, da bo ob priliki rad zopet obiskal jugoslovanske naselbine v Indianapolisu.

• Obletnica prihoda srbske vojske v Zemun. V četrtek se bo v Zemunu proslavila obletnica prihoda srbske vojske v Zemun. Dopoldne se bo v vseh tukajšnjih cerkvah vršila služba božja, ob 11 bo seja mestnega zastopstva, zvečer pa svecen koncert. Pri katerem bodo sodelovala pevstva družva »Tomislav«, »Rodoljub«, Sokol in pevski zbor gojencev Doma slepih.

• Francosko pokopališče v Beogradu. Beograjska mestna občina je na Vernih duš dan na svecen način izročila Franciji preurejeno pokopališče francoskih vojakov v Beogradu. Svecenost se je izvršila v prisotnosti župana g. Nošića in francoskega poslanika g. Darda ter drugih uglednih osebnosti. Izmenjani so bili pri tej priliki govori, ki so poveljevali zavezništvo med Francijo in Jugoslavijo.

• Zadržanje naročnikov na knjige Vodnikove družbe, ki izidejo v kratkem sprejema glavno poverjenstvo Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ulica in njena podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

• Ovetniška zbornica za dravsko banovino obkazuje: Odvetnik v Višnji gorci g. dr. Miroslav Kvas je 30. oktobra letos umrl. Za začasnega prevzemnika pokojnikove pisarne je Odvetniška zbornica postavila g. dr. Antona Svigljana, odvetnika v Ljubljani.

• Natečaj za gradbenega inženjerja. Mestna občina Novi Sad razpisuje službo mestnega gradbenega inženjerja, za katero se lahko udeležijo natečaja samo oni naši državljani, ki še niso prekočili 40 let starosti, ter imajo diplomu naših tehniških fakultet ali pa avtorizirano diplomu kake inozemske visoke tehniške šole ter vsaj štiri leta prakse. Prošnje do 15. novembra.

REVMATIKI

ki uporabljajo za pomirjenje bolečin Fellerjev Elsafluid, Vam lahko povedo, kako so zadovoljni s tem domačim sredstvom in kozmetikom, ki se je obneslo skozi 35 let. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 245, Savska banovina.

• »Službeni list dravske banovine« št. 68 z dne 3. t. m. objavlja državno kandidatno listo za dravsko banovino, zakon o izpremembah in dopolnitvah o zakonu o administraciji vojske in mornarice z dne 28. novembra 1929 zakon o izpremembah zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja uredbo o izpremembi območja srezov in občin zaradi izpremenjenih banovinskih mej pravilnik o polaganju državnega strokovnega izpita diplomiranih inženjerjev vseh gradbenih strok, strojne, elektrotehnične in ladjedelne stroje in arhitektove, pravilnik o praksi in polaganju državnih strokovnih izpitov uradnih pripravnikov v resoru notranjega ministrstva, pravilnik o državnem izdelovanju in načinu razpečevanja zdravil biološkega izvora v kraljevini Jugoslaviji, dve tolmačenji po zakonu o volitvah narodnih poslancev, izpremembo navodila za izpolnitev prijave za prejemanje rodbinskih draginskih doklad, cenovnik o pro-

daji smodnika in ostalih smodniških izdelkov, naredbi o fakturiranju blaga v dinarjih, izpremembo imen nekaterih volišč v občini Selce v kranjskem srezu in ime kraja Sv. Janez ob Boh jezeru ter razglas o odkupni cesti obveznosti uslužbenecv OUZD.

• Pozor lovci! Da bo udeležba pri volitvah povsem neovirana, vabimo svoje člane, naj v nedeljo dne 8. t. m. ne prirajo skupnih lovov. Predsedstvo SLD.

Proti vžajanju infekcijskih klic skozi ustno duplino

ANACIOT PASTILE

Dobivajo se v vseh lekarnah in v vseh trgovinah. Cena malega zavoja Din 8.—, velikega zavoja Din 15.—.

• Novi grobovi. V Jenkovi ulici 6 v Ljubljani je umrla gospa Marija Wagnerjeva, vdova železniškega poduradnika in hišna posestnica. Pogreb bo jutri ob 16.— V Žičah je umrla ga. Ivana Nagode, posestnica in trgovka. Pokopali jo bodo danes ob 10. dopoldne. — V Zagorci na Dolenjskem je umrl posestnik g. Andrej Kržič. Pogreb bo jutri ob 10. na pokopališču v St. Rupertu. — V Mariboru je večeraj jutraj preminil v starosti 79 let upokojeni polkovnik g. Alojzij Lebar, ki je stanoval v Maistrovi ulici 1. Pogreb bo jutri ob 15.45 iz mestne mrtvašnice na franciško pokopališče. — V mariborski bolnici je umrla 24 letna Anica Dernovškova, zasebna uradnica. Pokopana bo jutri ob 17. uri na mestnem pokopališču. — V Ipavčevi ulici v Mariboru je umrla v 68. letu gospa Franja Pologova, zasebnica. Pogreb bo jutri ob 15. na mestnem pokopališču. — V ponedeljek dopoldne so pokopali v Kranju go. Josipino Kršperjevo, eno najstarejših meščank. Doma je bila iz ugledne Pavelčeve hiše iz Trčica in se je poročila z znanim trgovcem Rajmundom Kršperjem. Blaga pokopnica je bila vrla gospodarska, usmiljena in dobrosrčna, vedno pripravljena pomagati vsakomur števili prijetelji in znanici, ki so jo spremljali na zadnji poti, jo bodo težko pogrešali. Umrla je v visoki starosti 85 let. — V celjski bolnici je umrl na škrlatici 10 letni delavec sin Andrej Leban ob Sv. Lenarta nad Laškim. — Pokojnim blag spomin, žalostnim naše iskreno sožalje!

• Darovi za stradalce v Beli Krajini. Pisarni Rdečega križa v Wolfovi ulici v Ljubljani so izročili: gđ. Mayer Julija, učiteljica na Catežu pri Brezicih 182.50 dinarjev kot zbirko šolske mladine in tam karjenskega prebivalstva; J. F. K. 50 Din Benedikt Ponž 10 Din, neimenovani akademik pa 10 Din Iskrna hvale!

• Kanalizacija Raba. Na Rabu, znanem letovišču in morskem kopališču, se muči tehniški strokovnjak inženjer Ševcov, kjer na lcu mesta izvršuje potrebne priprave za temeljito kanalizacijo tega priljubljene kopališnega kraja. Izvršitev kanalizacije je nuja in bi morala biti izvršena do prihod. kopališne sezone, nuja tudi zato, ker bi lepo število brezposelnih našlo delo in kruh.

• Velik fantovski pretep v Juršincih. Na dan vseh svetih so bratje Matjažci Alojzij, Anton in Franc Holc, vsi posestniki sinovi, po večernih pred cerkvijo in po raznih gostilnah brez vsakega vzroka izživili ljudi. Hodili so okrog oboroženi z dolgimi noži, koli in drugimi predmeti. Prišli so v nekdo gostilno v Dragovcu so dali tam duška svojemu izživljanju s tem, da so začeli po gostilni, v kateri je bilo polno ljudi mahati okrog sebe z noži in drugimi predmeti in so vse ljudi izgnali iz gostilne. Za gosti so šli tudi imenovani na cesto, kjer se je razvil hud boj. V tej zmešnjavi, je nekdo potegnil revolver in začel v silobu na mestu streljati med razgrajene in zadel v no go Holca Franceta, ki se je zgrudil na tla. Na tle mesta so takoj prihiteli orožniki iz Juršinc in množico razgnali, pretepače pa aretirali in še v teku noči pripeljali v sodne zapore v Ptuj. Ker pa je bil Holc Franc ranjen, ga sodišče ni moglo sprejeti, ampak je bil oddan v bolnico. Pretepači so bili že zaslišani, ki dejanje hladno priznavajo.

• Žena v obrambi ubila moža. V Petrovcu pri Požarevcu je žena žandarmerijskega komandirja židovnja Marinkoviča v obrambi proti napadu svojega moža, ki se je zopet pljan vrnil domov, streljala nanj in ga smrtno zadela. Takoj po moževi smrti se je žena sama prijavila sodišču.

Globoko znižane cene

JOS. SNOJ MANUFATURA LJUBLJANA 13712

• Trgovski koledar 1932 je izšel v založbi Trgovskega društva Merkur v Ljubljani. Trgovski koledar bodi zvest in nepogrešen spremljevalec naših trgovcev in trgovskih sodelavcev. Bogata in skrbno izbrana je njegova vsebina, tako da je zanesljiv svetovalec v kupčijskem praktičnem življenju. Cena mu je 15 Din. Trgovski koledar ima svojo dolgo tradicijo in je letos stopil v 18. leto.

• Tudi stari Rimljani so poznali vrednost redne telesne nege, iz katere so delali premožnejši pravil kult. Dandanes je telesna nega za vsakega človeka nekaj, kar se razume samo od sebe. V veliki množici se uporabljajo najmodernejša sredstva kozmetične industrije. Samo nega nog dela v mnogih primerih izdelavo. Mnogi še dandanes uporabljajo zastarela sredstva, kakršnih so se posluževali naši dedi, namesto da bi se okoristili iz izumi moderne kozmetike. Poskušajte enkrat umivanje nog z Burgitom ter uporabljajte mazilo Burgit za žulje in obiske, pa boste gotovo iznenadeni z dobriimi učinki tega sredstva.

• Močno kajenje povzroča tvorbo rume-nih, rjavih in črnih prevlak zobov. Za kadičice in kadilke je zaradi tega redna dnev-

Penkala

epne in anodne baterije dajejo jako svetlobo, trajajo dolgo in zato so najbolj zahtevane 320

na večkratna nega zob z Odolom neobhodno potrebna, da se zobovje ne umaže. Odol čisti zobe, ne poškoduje pa zobne sklenine. Odol ima zaradi svojih koloidnih sestavin posebne uspehe pri odstranitvi vseh ne-snag, slabih duhov in vseh barv, ki se naberejo po zobeh pri kajenju, z raznimi jedmi in pljacho. Odolova zobna pesta napravi zobe bele in daje sapl prijeten vonj.

• Tovarna Jos. Reich sprejema mehke in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

• Ravnokar je došla velika pošiljatev najnovejših snežik in galos. Požurite se, dokler je izbira. — Žibert, Ljubljana, Prešernova ulica.

Izvršujemo usa fotoamaterska dela v 12 urah. Drogerija Kanc. Ljubljana — Maribor 2

Iz Ljubljane

u— Trije volilni sestanki se bodo vršili drevi ob 20.—, in sicer: za dvorski okraj v gostilni »Pri Mraku« na Rimske cesti; za šentjakovski okraj v Gasilskem domu na Illovi; za bežigradski okraj v gostilni »Pri Kovačiču« na Dunajski cesti. Na sestankih bosta poročila kandidati ministar g. dr. Albert Kramer in njegov namestnik g. Ivan Tavčar, oziroma drugi govorniki. Pozivamo volilce, da se udeležijo sestankov v čim večjem številu.

u— Obrtniški volilni shod. V petek zvečer se bo vršil v restavraciji v »Zvezdi« obrtniški volilni shod, na katerem bo govoril minister g. dr. Kramer. Obrtniki, pridite!

u— Pogreb podnarednika Josipa Skrepa v Ljubljani. V ponedeljek dopoldne je pri spela kovinasta krsta z zemskimi ostanki tragično preminilega mladega letalca podnarednika Josipa Skrepa iz Splita v Ljubljano. Okrog 15. ure se je začel pomikati izpred glavnega kolodvora tuborni sprevod, godba dravske divizije je vsa pot sivala žalostinke. Sledili so ji nosilci 5 prekrasnih vencev, spletenih iz palmovih vej in južnega cvetja. Pogreba se je udeležila tudi častna četa vojakov. Nebroj kranjskih vencev, ki so jih poklonile razne nacionalne organizacije v Splitu, je krasilo mrtvaški voz s krsto, za katero so stopali užaloščeni in težko prizadeti sorodniki. Žalni sprevod se je vil po Masarykovi cesti na Šmartnovo cesto in od tu na pokopališče k Sv. Križu, kjer so pokojnega Josipa Skrepa položili k večnemu počitku v prerani grob. Bodi mu lahka zemlja!

u— Ob svoji osemdesetletnici sem prejel toliko iskrenih čestitk in priznanj, da mi je nemogoče zadržati se vsakemu posebej. Vsem torek, ki so se me v teh dneh spominili, najlepša hvala! Fran Trdina, magistratni računski ravnatelj v poklju.

u— Vseuč. prof. dr. A. Gosar bo predaval danes ob 18. v zbornici dvorani univerze o »socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme.«

u— Za Golarjevo premijero je izšla na 12 straneh nova številka »Gledališkega lista« s prispevki Josipa Vandota in Petruške. Posebno opozarjamo na Danebove »Spomine«, ki bodo izhajali odlej vse leto.

u— Samo še danes zanimiv film »Zapadna fronta«. ZKD naproša cenj. občinstvo, naj hiti s posetom filma »Zapadna fronta 1918«. Ker more ZKD film obdržati le še danes in jutri na sporedu. Danes in jutri so zadnje predstave in sicer vedno ob 14.15 pop. v kinu Matici in ob 17.30 v kinu Ideal. Predstave v Matici so dovoljene tudi mladini, dočim je ona v Idealu dostopna le odraslim, ker je pri slednjih prikazan film v celoti tako v tonu kakor tu-

ANT. KRISPER MESTNI TRG ROKAVICE: Din 15.—, Din 17.—, usnj. podložene damske: Din 55.—, usnj. podložene moške: Din 65.—

Blago za zimske suknje

kamgarn in športni ševljot za obleke. Plis in volneno blago za plašče in obleke. Najnovejši baržuni in flaneli.

NAJUGODNEJŠI NAKUP! A. Žlender LJUBLJANA, Mestni trg 22 1'00'

KATARJI, KAŠELJ, HRIPAVOST izginejo pri uporabi gleichenberskega Konstantinovega ali Eminaga vrelca. Skladišče, Maribor: M. Oset, Ljubljana: A. Šarabon. 12.864

NOGAVICE damske svile s svilu flor »špic« Din 9.— Din 12.— Din 15.— C. AHLIN, Miklošičeva cesta 14, Poljanska c. 5, Celovška c. 56 (nasproti šiš. cerkve)

di v govoru. Hitite in ogledite si film. Vstopnice nabavite v predprodaji. Cene nizke kot pri ZKD filmih.

u— Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, rabi na predavanje v četrtek 5. novembra ob 20. v inštitutu za tehnično mehaniko (tehniška fakulteta univerze). Aškerčeva 11. Predaval bo dr. inž. Alojz Kralj, redni univerzitetni profesor v Ljubljani, o granulaciji betonskega materiala. Vabljeni člani in vsi, ki se zanimajo!

u— Prirodoslovna sekcija Muzejskega društva ima v petek 6. novembra t. l. ob 18. svoje redno predavanje. Predaval bo dr. Oskar Reya, upravnik meteorološkega zavoda, o oblačnosti in megli v Sloveniji s posebnim ozir na ljubljansko megjo. Predavanje bo v predavalnici minera. »škega inštituta na univerzi. Vs. člani in prijatelji društva, pa tudi vsi, ki se zanimajo za vremenske razmere, naj vljudneje povabljene. Vstop prost.

u— O novodobni prehrani bo povedala mnogo zanimivega in koristnega gđ. Jerica Zemljanova, voditeljica gospodinjstke priredbe v Mladiki, na predavanju, ki ga bo priredila drevi ob 19. ljubljanskega podružničnega Sadržarskega in vrtnarskega društva v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi.

u— Fotoklub - Ljubljana. Člani, izvršite svoje člansko dolžnost pred izrednim občnim zborom 11. t. m. Tajnik vam je na razpolago vsak delavnik od 10. do 12. in od 20. do 21. ure v pricestnem lokalu, v Strossmayerjevi ulici 4 (nasproti t. l. drž. realne gimnazije na Poljanah), kjer dobite članske izkaznice in kjer se sprejemajo novi člani. Prepisi pravil se dobe istotam.

u— Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabore«. Jutri, v četrtek bo redni članski sestanek, združen s komemoracijo za pokojnim voditeljem tržaških Slovencev dr. Slavikom. Po komemoraciji bo sestanek ženskega odseka.

u— Sokol Vič naznanja svojem članstvu, da je preminula dne 1. t. m. kranjska prapora sestra Amalija Zorčič. Pozivamo članstvo, da se udeležijo pogreba, ki bo danes ob 10. uri dopoldne iz mrtvašnice »S. Krištofa« na pokopališču pri Sv. Križu.

u— Parna kopa Okrožnega urada za varovanje delavcev v Ljubljani je redno odprta za moške ob torkih in sobotah, za ženske ob sredah in petkih, vsakokrat ob 14. do 18.

u— Razne nesreče in nezgode. V ljubljansko bolnico so v ponedeljek in večer prepejali več ponesrečenecv iz Ljubljane, pa tudi iz raznih drugih krajev. 4-letnega Joška Martinjaka iz Motnika pri Kamniku so pred 10 dnevi doma poparili s krompom po glavi in po vsem telesu. Njegove opekline so domači kar sami zdravili in mazali z oljem; ker se pa stanje ni hotelo zboljšati in so se začele tvoriti hraste, so morali Joška večeraj prepejati v bolnico. Franciška Anžurjeva, 6-letna delavčeva hčerka s izanske ceste, se je igrala z neko sosedo deklico. Otročel so se sprili, pa je tovariščica nenadoma zagrabila motiko in opazila Franco prav hudo po glavi. Franciška Fabjčeva, stara 17 let in stanujoča v Tovarniški ulici v Mostah, je potovala večeraj na Vrhnako po opravkih. Nesreča je pa hotela, da je Franca padla in si zlomila desnico. V bolnico je moral tudi puškar Anton Vondčina iz Rekarčev vasi 49, ki mu je pri delu odletel kos železa v oko.

u— Ciril - Metodova I. ljubljanska moška podružnica v Ljubljani ima svoj občni zbor v petek, 6. t. m., 6. zvečer v družbeni pisarni, Beethovnova ulica št. 2, pritrilje.

u— Družabni plesni tečaj propagandnega društva bo danes ob 20. v veliki dvorani Uniona. Sodeluje Jazz Negoda. Novi člani so vljudno vabljeni.

u— Dame, gospodje, zaradi nestrokovnjakega likanja zgubi vaša garderoba obliko, blago izgubi dlako in dobi svetlobo. Wallert - Express, Mestni trg 5/II, vam jo strokovnjak zlika, kemično očisti in renoirva. Likanje 18 Din, obrabljenke obleke ali suknje 280 Din. Pri večjem naročilu popust.

u— Jadranove plesne vaje se bodo vršile v četrtek ob 20. v dvorani Trgovskega doma (Simon Gregorčičeva ulica). Pouk najnovejših plesov pod vodstvom g. Jenka. Vljudno vabljeni!

u— Ceneje nego v razprodaji, pri tem pa prvotno blago za suknje, plašče, obleke in vso ostalo manufakturno vam nudi trdka NOVAK na Kongresnem trgu št. 15 (nasproti nunake cerkve).

Iz Maribora

u— Igor Vasilij Severjanin — slavni ruski pesnik v Mariboru. Ruskim emigrantom in vsem ljubiteljem ruskega naroda se bo nudila izredna prilika, da bodo slišali recitacije pesmi enega prvih ruskih poetov sodobnosti, polne ljubezni do matične Rusije. V mladosti je Severjanin slovel kot skrajni ekstremist. Dr. Preobraženski ga imenuje »klasika ruskega futurizma« »Poezovečerk« so imeli šumen uspeh. Njegov bogat jezik, črpan iz globlin ljudske govornice, je v veliki meri oplodil moderni ruski jezik. Po vojni je pesnik sledil idealom največjega ruskega pesnika Puškina. V Mariboru bo pesnik nastopil pod okriljem Ljudske univerze v četrtek 5. t. m. ter bo čital samo najnovejša umotvorja, 30 pesmi iz zbirke »Litavri sonca« in iz novega cikla pesmi »Adriatic«, posvečene Jugoslaviji. V petek zaradi dobrodelnega koncerta ne bo prireditve.

u— Krožek upokojenega učitelstva za Maribor in okolice bo imel svoj sestanek 5. t. m. pri teti Koštomajevi v Milnaki ulici ob običajni uri.

u— Prihodni uradni dan komisarja za agrarne operacije v Mariboru (sreško načelstvo) bo v soboto 14. t. m.

u— Iz gledališča. Danes bo prva ponovitve vojne drame »Konec potje«, ki je pri premijeri dosegla velik uspeh in je globoko pretresla vse občinstvo. Dejanje te drame se godi l. 1918. v nekem zakopu na zapadni fronti. — »Volpones«, izredno zabavna in satirična komedija se bo uprizorila jutri za ab. B.

u— Umer Kanclerja v Hudi Luknji ponovno pred sodiščem. Večeraj je sedel na zatočni klopi pred velikim senatom Friderik Klančnik, katerega s. obložit, da je s Mohorkom sodeloval pri umoru posestnika Kanclerja v Hudi Luknji pri Kamneli 8. oktobra l. 1929. Razprava je trajala ves dan. Zanimivi potek razprave bomo še priobčili.

u— Kinematografske predstave. Grajski kino od danes naprej »Voljoda Reichstaedt«. Unio kino samo še danes »Ne verjamem nobeni ženi«. Od četrta naprej »Bombe na Monte Carlu«.

Globoko zdravo spanje!

Ako nemirno spite, če pijete kavo, potem polzkusite rabiti kofelna prosto kavo Hag, ki vam bo gotovo dopuščala mirno in globoko spanje. Prava kava prve kvalitete je kava Hag. Ona varuje Vaše srce in Vaše živce.

Iz Celja

u— Nocoj Ruplov koncert! Drevi ob pol 21. se bo pričel v mali dvorani Celjskega doma veliki koncert priznanega našega violinskega virtuozja Karla Rupla. Namesto obolelega pianista g. Marjana Lipovčka bo spremljal na klavirju g. prof. Janko Ravnik Spored, ki obsega skladbe Mozarta, Glazunova, Ravela, Debussyja, Dalcrozeja, Oesterja, Tartintija in Wieniavskega, nam obeta prvovrsten glasbeni užitek. — Vstopnice se dobe čez dan v predprodaji v knjigarni Gorličar & Leskovek, zvečer pa pri blagajni pred vhom v dvorano.

u— Korošcem. V soboto ob 20. bo mel celjski pododbor Kluba koroških Slovencev sestanek v restavracijskih prostorih hotela »Evropa«. Pridite polnoštevilo!

u— Sestanek državnih upokojencev v Celjskem domu bo drevi ob 20. v klavirski sobi. Na sestanku se bodo obravnavale naslednje zadeve: 1. državne volitve, 2. rušitev novega odbora upokojencev in 3. slučajnosti. Sotrpini, pridite polnoštevilo, ker so na dnevnem redu vprašanja, ki se tičejo vsakega bednega stanja.

u— Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice bo imelo svoj mesečni sestanek v torek 10. t. m. ob 18. v gostilni »Pr. mostec na Begun«.

u— Kupite nove srečke državne razredne loterije, ker bo žrebanje že 19. novembra. Srečke je polovico manj kakor doslej, dobitkov pa je več in višjih.

u— Mestni kino bo drevi zaprt. Krasni zvočni film »Gospodična tajnica« se bo predvajal poslednjič jutri zvečer ob pol 21. Predigra zvočna enodeljanka.

u— Podjetna tatica je 38-letna brezposelna služkinja Ivanka Gabrovčeva, doma iz Bednja v savski banovini, ki se potika brez stalnega bivališča in poštenega zaslužka iz kraja v kraj. Zaradi nepoštenega načina življenja je bila že večkrat kaznovana, izgnana pa je tudi že iz ljubljanskega in mariborskega policijskega okoliša. Pred dnevi je prišla v Celje, kjer je ukradla nekemu gluhomemu delavcu iz Banjaluke 100 Din. Po odsledni kazni bo najbrže romala za nekaj let v Begunje.

Iz Kranja

u— Pomagajmo pasivnim krajam! Rdeči križ in sokolsko društvo prosita radodarne meščane, da podpro plemenito akcijo za pomoč pasivnim krajam. V teh dneh bodo hodili po hišah nabiralci, ki sprejemajo vsak, tudi najmanjši dar v blagu ali denarju. Odpri roke, otinaj bratovske sozlec!

u— Lufkovno gledališče. »Gašperček in razbojnik« je bilo prvo delce, ki ga je uprizorilo malo gledališče Česke Besede v soboto zvečer v hotelu »Jelen«. Česka Beseda ki jo vodi svetnik g. inž. Emmer in ki združuje tukajšnjo veliko češko kolonijo, si je nadela lepo nalogo nuditi svoji deci v mesecu par prijetnih uric. Idejo je s malimi denarnimi sredstvi realiziral s par sodelavci znani sokolci in kulturni delavci g. Ševčev, ki je tudi pripravljen sodelovati pri slovenskih predstavah. Prosvetni ošek Sokola opozarjamo na lepo ponudbo Česke Besede, ki je pripravljena dati oder na razpolago. Naša mladina bo z veseljem sprejela novo pridobitev.

u— Praznik Vseh svetih. Solčna nedelja je privabila množice ljudi na pokopališče. Ob 15. so se vršile molitve, proti večeru pa je zagorelo na tisoče lučk. Podmladkarji RK so pod vodstvom učitelstva obiskali vojaške grobove na Rupi ter opravili spominsko svečanost in prižgali na številnih gomilah mnogo lučk.

u— Lastnike radijskih aparatov opozarjamo, da bo jutri, v četrtek ob 20. govoril v radiu naš srečni kandidat župnik g. Janko Barle. Ugledna elektrotehniška trgovina Janša bo montirala v ta namen na Glavnem trgu svoj veliki zvočnik, na kar opozarjamo vse one, ki nimajo radija.

Z Jesenic

u— Jeseniško Olepiševalno društvo je priredilo v nedeljo zvečer v dvorani osnovne šole lepo dramo »Bele vrtnice«, ki je v vsakem oziru lepo uspeša. Nekateri igralci so pokazali že dokaj igralskega talenta, vidi pa se pri vseh mnogo dobre volje in veselja do udeleževanja na odrekih deskah. Olepiševalno društvo kaže izredno življenjsko silo, kar dokazuje, da je v dobrih rokah. Nabavilo si je celo vrsto vrtnih klopov in jih namestilo ob najlepšem jeseniškem šetališču, sedaj pa je zasadijo ob Prosvetni in Prešernovi cesti 42 mladih kosačev, ki bodo nudili v poletnih mesecih prijetno senco. Pred mestno župno cerkvijo pa se bo vesadilo pet topolov, tako da bo tudi cerkveni trg nudil lepo sliko. Pomladi pa se nameravajo urediti tudi javna strnišča, predvsem v bližini železniškega podvoza. Čakajo pa društvo še mnoge druge važne naloge.

Iz Litije

u— Volilni sestanek se bo vršil danes, v erodo, na Savi pri Litiji v osnovni šoli. Poročala bosta gg. Jože Zupančič, učitelj, in Franc Ronko, nadzornik železniške proge, oba iz Litije. Pričakujejo zanesljivo udeležbo vseh zavednih Savijanov in okoličanov. Pripeljete s seboj tudi svoje prijatelje in znance. Zbor naj bo isrna in odlična manifestacija za državno misel.

u— Kje bomo volili v nedeljo? Mnogi naši volilci ne vedo, da je zaradi velikega števila volilcev razdeljena litijska občina na tri volišča, ki so v Litiji, Horiku in na Savi. Na posamezna volišča so odredeni naslednji kraji: na volišče Litija: Litija, Grbin, Podetanjevec, St. Jurij, Veliki Vrh,

Zvočni kino Ideal

Liane Haid

v krasnem filmu

Bohemska ljubezen

Walter Rilla — Oskar Karlweis PREMIERA!

Ob 4., pol 8. in 9. zvečer.

Vremensko poročilo Meteorološkega zavoda v Ljubljani 3. novembra 1931

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4 relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra, 6 oblačnost 1—10, 7 vrsta padavin, 8 padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo druze najnižjo

Ljubljana: 7, 777.9, 14, 96, tiho, megla, —, —; Maribor: 7, 775.4, —0.6, 89, tiho, 0, —; Zagreb: 7, 776.7, 0.6, 88, WSW, 1, —; Beograd: 7, 777.9, 0.8, 78, SW, 6, —; Sarajevo: 7, 777.1, —1.2, 94, tiho, 0, —; Skopje: 7, 780.4, —2.8, 98, tiho, 0, —; Kumbor: 7, 773.9, 6.8, 76, E2, 0, —; Split: 7, 774.0, 8.7, 68, NE4, 0, —; Rab: 7, 775.0, 9.0, 56, tiho, 0, —

Temperatura: v Ljubljani 9.8, 0.4, v Mariboru 8.2, —0.8, v Zagrebu 9.3, 0.6, v Beogradu 10.6, —0.3, v Sarajevu 7.3, —2.0, v Skopju 11.3, —5.2.

Sol

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

BOZANSKA GRETA GARBO

Divje orhideje

Ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Breg, Tenetiše, Gradiše, Gradiški Lazi, Spod. Jablanica, Gor. Jablanica, Jablan. Lazi, Jablan. potok, Selske, Bukovica in Gradec; na volišče Hotič pa: Gornji Log, Spod. Hotič, Gor. Hotič, Jesenje, Zapodje, Vernek in Bituje; slednji na volišče Sava: Konj, Čirkuše, Ponoviče, Sava in Spodnji Log. — Povejte o tej razdelitvi tudi svojemu sosedu, prijatelju, vsakemu volilcu!

Iz Ptuja

Na grobovih. Kakor mestno pokopališče, je bilo tudi »slovensko« pokopališče v Rogoznici zelo lepo okraшено s svežim cvetjem. Mnogi ljudje je romala z enega pokopališča na drugega. Posebno lepo so bili okrašeni vojaški grobovi na mestnem pokopališču, za kar je poskrbelo Veteransko društvo, ki je pri spominski plošči postavilo tudi častno stražo. Tudi vojaški grobovi, daleč izven mesta, na pokopališču v Brstju, so bili lepo okrašeni. Mestna občina je po svojih delavcih te grobove očistila in jih okrasila s svežim cvetjem in nagrobnimi lučicami.

Policijska kronika. V teku noči od nedelje na ponedeljek je bilo na policijski prijavljenih več razgrajev. Posebno so se odlikovali neki mesarski pomočniki, šofer in delavec, ki so v gostilni na vse grlo kričali in se pretepali s stoli. Na postaji pa je bil zelo robat neki elektrimonter iz Zagreba, ki je v pijanosti ponesrežil kolodvorsko čakalnico in izzival ljudi na peronu.

Iz Prekmurja

Pozor volilci! Volišče za Mursko Soboto bo v občinskem domu, volišče za občini Rakitjan in Markiševci pa v osnovni šoli na Aleksandrovi cesti.

»Mrak« je naslov tridejanske drame, ki jo je v soboto in nedeljo uprizoril v Murski Soboti dramatični odsek Sokola. Vsi igralci so bili srečno izbrani. Zadivljeno je zlasti nastop gđ. Bergerjeve Lize; še večkrat jo želimo videti na dilih. Presenečeni pa smo bili tudi to pot zaradi res močne igre gđ. Ferjan in Ramovša v prvih dveh dejanjih. Zadnje dejanje je pa vsebinsko tako medlo, da bi že zaradi tega želeli imeti na odru kakšno drugo igro.

Prvak guslarjev v Sloveniji

V Ljubljano je prispel po vsej Jugoslaviji znani narodni guslar g. Milovan Barakatarović, dijak učiteljske iz Črne gore. Mladi guslar si je s svojimi koncerti v raznih krajih pridobil že velik uspeh. Igral je

tudi ob proslavi 10-letnice Nj. Vel. kralja in na vsaki dan N. V. prestolonaslednika Petra v beograjskem radu. Sloveči guslar bo v kratkem priredil večjo turnejo v inozemstvu, prej pa bo nastopil v Ljubljani, Celju in Mariboru.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 4.: »Dve nevesti.« Premijera. Izven. Četrtek, 5.: Brez tretjega. E.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 4.: Zaprt.

Četrtek, 5.: Viktorija in njen huzar. C.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Sreda, 4.: Konec poti. A.

Četrtek, 5.: Volpone. B.

Premijera opere »Koštanec« bo v soboto 7. t. m. Se danes opozarjamo p. n. občinstvo, da si kupi Gledališki list, ki bo izšel za premijero Koštanec v sredo 4. t. m. Radi lažjega in boljšega razumevanja je vsakogar potrebno, da vsakdo prej prebere Gledališki list, ki bo prinesel članke o delu samem, njega vsebini, pa tudi o vseh težko razumljivih izrazih, ki so v operi, ki se poje v originalu.

Slovenski pesnik in dramatik gosp. Cveto Golar je prišel v Ljubljano, da prisostuje premijeri svojega najnovejšega dela, veseloigrice iz kmetijskega življenja »Dve nevesti«, ki bo drevi v naši drami. Novitela je veseloje značajna, posamezne oeebe, ki nastopajo, so pravi gorenjski tipi, izvrstno opisani in vzeti iz našega življenja na Gorenjskem. Posebno opozarjamo na zanimive in zabavno pisane svatovski običaje. Za premijero je izšel tudi »Gledališki list« z zanimivo vsebino. Veseloigro je nastudiral režiser gosp. Fran Liponč v glavnih ulogah nastopajo gospe Polonca Juvanov, Bolarjeva, Juvanova Vida, Rakarjeva ter gđ. Cesar, Kralj, Levar, Gregorin, Bratina, Plut in Jerman. Premijera je izven abonmana.

Premijera jugoslovenskega

opernega dela, Konjovičeve »Koštanec«, bo v naši operi v soboto 7. t. m. »Koštanec« je srbska selska drama, katero je napisal pokojni Bora Stanković ter nam riše vaško življenje v okolici Vranje. Libreto je izredno močan in značilen ter je drama izmed vseh srbskih del najbolj priljubljena. Ta libreto je porabil za opero skladatelj Peter Konjović, sedanjí upravnik osiješko - novo-sadskega gledališča in bivši ravnatelj opere v Zagrebu. Dramatično dejanje je prepleteno s tipičnimi, ritmično izredno zanimivimi narodnimi motivi, na katerih je posebno južna Srbija tako bogata. Opera se je doslej pela z največjim uspehom v Beogradu in Zagrebu. Premijera bo izven abonmana.

Iz življenja na deželi

BLED. Nekdo se je v »Slovenec« obregnil ob nove stavbe, hotele in grajsko kopališče. Čas idiličnega vsakega Bleda z malimi vaškimi gostilnami, z lesenimi, napol podrtimi kopačkami, s prašnimi ali pri slabem vremenu blatnimi cestami je pač, hvala Bogu, minil. Danes, ko je postal Bled poletna rezidenca, je po sebi umen in na dnevne hvalevredno, da so se našli podjetni ljudje, ki so z lepimi zgradbami, z asfaltiranimi cestami, z modernimi kopačkami, z dobro razsvetljavo povzdignili Bled na nivo svetovnega letovišča. Okus g. kritika je pač drugačen, kakor okus tisočev, ki hvalijo in se divijo leto za leto modernemu Bledu, ki nudi udobno in zdravo bivanje letoviščarju tisočkrat bolj, kakor pred leti mala prašna vas z napol podrtimi malimi hoteli. S takimi umestnimi in tudi docela neokusnimi kritikami gospod kritikus prav nič ne koristi sebi, pač pa vsej Gorenjski škoduje, da si pravi urbi etorbi, da »ljubi« Gorenjsko se izza časa, ko je bil dijak. Pač ne razume našega stremeljenja, naših teženj za povzdigo Bleda na stopnjo zares svetovnega letovišča. Mnogo bolje bi bilo, da bi v teh kritičnih časih z dobro besedo pomagal našemu stremeljenju, da se še letos začnejo najbolj frekventne ceste asfaltirati, da se po možnosti dogradi še nedograjeni Parkhotel, tako da dobi Bled vsakega modernega lica. Okolica jezera je postala le bolj impozantna, kakor prej s starimi podrtimi; pa ne, da bi g. kritik želel zlate stare čase s petrolejkami po cestah? V pretekli sezoni se je znizale cene po hotelih in privatnih vilah; ako si dobil posteljo za 10 do 15 Din za noč, pač ne more biti govora o pretiranih cenah. Seveda pa prihajajo tudi gostje, ki zahtevajo ves mogoči komfort, kar mora seveda biti dražje. — Le stvarna kritika naj bo na mestu, drugače je pa le dobra reklama vespoved potrebna, da se frekvenca tujcev na Bledu zopet dvigne. Skrajno škodljivo pa je zabavljanje po novinah na uspehe večletnega truda posameznikov in banovine za povzdigo Bleda.

DOVJE. Članek iz Mojstrane o regulaciji Bistrice potrebuje nekaj pojasnila, v kolikor se tiče kritja proračunane vsote, to je približnih 1.000.000 Din. Regulacija Bistrice je vsekar velikega pomena za občino Dovje, še prav posebno pa za vas Mojstrano, ki je zaradi tega hudournika že toliko trpela. Čeprav spada ta akcija v delokrog občinske uprave, vendar se s tem ni rešeno, da bi morali vsi občani nositi enaka bremena, pa naj so kakršnakoli. V prvi vrsti so zainteresirani pri regulaciji mejski, posredno ostali prebivalci vasi Mojstrane, a šele nato Dovžani. Na isto stališče so se postavili občani ob projektu regulacije Sedušnikovega potoka in je samo zaradi tega stvar tedaj padla v vodo. Ne želimo enake usode pri vprašanju ureditve Bistrice in hočemo s tem pojasnilom samo opozoriti merodajne činitelje, da bo treba razdeliti bremena pravično. Istočasno pa je treba zadovoljiti tudi Dovžane in spraviti regulacijo Sedušnikovega potoka enkrat z mrtve točke.

VELIKI PODLOG. Prav živahno delovanje so pokazali zadnji čas prosvetni delavci v Velikem Podlogu. Agilni fantje in moške so v šolskih prostorih uprizorili igro »Najboljši je gasilec« v spretni režiji g. upravitelja Otona Fetiha-Frankheima. Da je bil uspeh nad vse pričakovanje, je posebna zasluga vseh igralcev. Pri igri »Vedež« so se takisto vsi odlikovali. V režiji g. Božiča je tudi ta igra izvrstno uspela. Nekaj novega je šramel, ki je nastopil pri obeh igrah. Vrem Podložanec na uspehu čestitamo z željo, da nadaljuje, kakor se začel.

VOJNIK. V nedeljo je Vojničanom priredil g. Pregelj iz Celja s svojim vrlo izvežbanim pevskim zborom nenavadno prekrasen užitek. Vsa hvala, vse priznanje. Nismo se mogli dovolj naslušati tem, s tako fino, globokim čustvovanjem izvajanim pesmim. Osobito posrečen je bil pianissimo. Drugi čas je gmel tak globoko, da si lahko zibanje zvoka štel! Prvi tenor se je v III. nastopu zmogel, ko so se reducirali vmesni glasovi. Tudi bariton solo je zelo ugajal. Zeleli bi še večkrat takega užitka.

BRASLOVCE. Sejem, ki se bi moral vršiti 9. t. m., to je na dan po volitvah, je preložen na ponedeljek 16. t. m. — Danes ob 19. se bo vršil v šoli volilni sešestanek. Poročal bo sreski kandidat g. Pikel iz Zalca.

Sport

Sportni drobci

Znani poljski dolgonogaš Kousocinsky je zmagal nedavno v Parizu pri tradicionalnem teku na 5 km, ki ga prireja C. A. S. G. vsako leto v spomin na najboljšega francoskega lahkotatla Jeana Bouina, ki je padel v začetku svetovne vojne. Zmagal je v času 14:58.4 pred komaj 18letnim Rochardom, ki je pretekel progo v 15:01.6. »Letiči Bask« Borotra drugo leto najbrže ne bo nastopil v singlih za Davisov pokal.

V angleški nogometni ligi (I. oddelek) je na čelu Everton z 18 točkami, sledijo Huddersfield (17), West Bromwich Albion in Arsenal (oba 16). Aston Villa je s 13 točkami še vedno na 9. mestu.

Južnoafriški igralci rugbyja so nedavno katastrofalno porazili londonsko reprezentanco, ki je morala kloniti z 80 : 3.

Angleško water-nolno moštvo je porazilo francosko s 7 : 3.

Hokejska tekma na ledu med Berliner Schlittschuh Club in Stade Français se je končala z zmago Nemcev (5 : 0).

Ameriško prvenstvo v water-nolu si je osvojil New York A. C., ki je edinega nasprotnika Y. M. C. A. porazil z 11 : 1.

Znani norveški profesional Ch. Hoff je

preskočil s palico 4.15 m. Zdaj bo odšel v Ameriko trenirat moštvo neke univerze.

Znani angleški tekač in olimpijski zmagovalci v Amsterdamu na 110 m lese, lord Burghley, je bil pri angleških volitvah izvoljen za poslanca.

Južnoafriški igralci rugbyja so porazili reprezentanco Glasgowa z 21 : 13.

Nemci so svoje teniške igrače takole klasificirali: 1. dead heat von Cramm in Prens, 3. dead heat Jäncke, Kuhlmann in Nourney; dame pa takole: 1. Cilly Aussem, 2. Krahwinkel, 3. dead heat Friestleben, Hammer in Rost.

Življenjski stroški in najemnine

V mesečnem poročilu Občega jugoslovenskega bančnega društva o gospodarskem stanju Jugoslavije za mesec oktober so objavljeni zanimivi statistični podatki o gibanju cen in o življenjskih stroških na podlagi posebno izračunanih indeksov. Kakor znano, se pri nas objavlja le poluradni indeks cen v trgovini na debelo, ki ga računa oddelek za gospodarske študije pri Narodni banki na podlagi povprečnih cen v l. 1926. Indeks Občega jugoslovenskega bančnega društva pa so izračunali na podlagi cen v l. 1913, in so izraženi tako v dinarjih kakor tudi v zlatu.

Indeks cen živil v trgovini na debelo je znašal 1. decembra 1928 1693, 1. decembra 1930 1434 in 1. decembra t. l. le še 1101. V letošnjem januarju je bilo teža za živila, ki so v trgovini na debelo stala l. 1913. 100 Din, plačati 1101 Din. Ker pa je bil predvojni dinar vreden 11 današnjih dinarjev, smo torej že v letošnjem januarju dosegli pri živilih v trgovini, na debelo ist nivo cen v zlatu kakor l. 1913, tako da je znašal zlati indeks točno 100 nasproti 130 v januarju 1930. Zlati indeks cen sirovin in polfabrikatov pa je v trgovini na debelo nazadovao od 153 na 127, tako da so bile te cene pri nas v januarju v zlatu računano še za 27% višje od predvojnih (v teku letošnjega leta pa so gotovo tudi te cene nadalje padle na predvojni višino). Skupni indeks cen v trgovini na debelo je padel od 154 v decembru 1928, odnosno 142 v januarju 1930 na 114 v januarju 1931, tako da je bil ob početku letošnjega leta splošni nivo cen v trgovini na debelo, v zlatu računano, za 14% višji nego pred vojno.

Mnogo bolj počasno pa je nazadovanje življenjskih stroškov, kar povzroča v vsakdanjem življenju mnogo nezadovoljstva. Indeks življenjskih stroškov za živila v zlatu je januarja t. l. znašal 111, tako da so bila živila v nadrobnejem nakupu še za 11% dražja nego pred vojno; indeks stroškov za kurjavo in razsvetljavo je znašal 177 (za 77% nad predvojnimi stroški), indeks stroškov za oblačila 181, indeks stroškov za stanovanje pa 202. V primeri s predvojno dobo so se torej stroški za stanovanje najbolj povečali, in sicer kar za preko 100% v zlatu. Četudi prepuščamo odgovornost za pravilnost objavljenih indeksov avtorjem, vendar spoznavamo tudi v praktičnem življenju, da so se cene stanovanjem in primeri s predvojno dobo relativno najbolj dvignile. Višina najemnin pa je v gibanju življenjskih stroškov najvažnejši faktor. Tako je razumljivo, da je znašal povprečni zlati indeks življenjskih stroškov v letošnjem januarju še vedno 149 (v januarju 1930 169) in da so bili življenjski stroški v zlatu še vedno povprečno za 49% višji nego pred vojno, dočim so cene v trgovini na debelo presegale predvojne cene le še za 14%.

V vseh državah gre danes stremeljenju za tem, da se življenjski stroški prilagodijo splošnemu padcu cen. Tem bolj je to potrebno pri nas, ker izvažamo v prvi vrsti agrarne proizvode in sirovine, odnosno polfabrikate (93% vsega izvoza), ki jim je cena najbolj nazadovala.

Če nam bo uspelo občutno znižati življenjskih stroškov, bomo z našimi produkti v svetu postali še manj konkurenčni in bodo izgube, ki nam nastajajo s tem, da smo primorani znaten del narodne proizvodnje prodajati pod produkcijskimi stroški, še bolj globoko posegle v narodno premoženje. Le s splošnim znižanjem življenjskih stroškov nam bo mogoče potisniti naše produkcijske stroške nazaj do one višine, pri kateri bo izkupiček kril vsaj stroške.

Pričeti pa moramo tam, kjer je neosporljivo, v primeri s splošnim nivojem cen največje in kjer igrajo izdatki na višino življenjskih stroškov največjo vlogo. Pričeti moramo torej pri stanovanjskih najemninah, potem pa mora slediti tudi redukcija javnih bremen, predvsem samoupravnih, ki so se v zadnjih letih skoro podvojila. Če bomo v tem pogledu uspeli, potem nam bo lažje znižati tudi preveliko napetost med cenami na debelo in cenami v nadrobni trgovini.

Ostane še vprašanje, ali naj država s svojjo avtoriteto poseže vmes v prsto tvorbo cen, odnosno kako daleč naj gre to poseganje. Iz inflacijske dobe so nam taki administrativni ukrepi v slabem spominu, vendar je takrat poseganje države v gibanje cen šlo v nasprotni smeri s splošno tendenco cen. Danes pa se cene v svojem naravnem razvoju gibljejo nazaj in če država s svojo avtoriteto ta naravni proces s primernimi sredstvi pospeši, bo to splošnosti le koristilo.

Jugoslovensko denarstvo. Ravnatelj Anglo-českoslovaške in praške kreditne banke g. Herold je v ponedeljek 2. t. m. na seji Češkega narodno-gospodarskega društva v Pragi predaval o jugoslovenskem denarstvu. Kakor poročajo praški listi je predavatelj zlasti poudaril velikanski napredek, ki ga beleži Jugoslavija po vojni v svojem denarstvu. Zanimivo je, da so se zadnja leta pričele na vzhodu države razvijati zlasti komunalne hranilnice, kot nova oblika denarnih zavodov, dočim spadajo na zapadu, v Sloveniji, baš te komunalne hranilnice med najstarejše zavode. Govornik je med drugim omenil, da je sedaj v Jugoslaviji 57 komunalnih hranilnic z 1925 milijoni Din vlog, od teh pa samo v Sloveniji več kakor polovica z 1219 milijoni Din vlog.

Spiltska mestna občina je matno znižala proračun. Pri sestavi novega proračuna je spiltska mestna občina upoštevala nujno potrebo znižanja javnih bremen, ki se morajo spraviti v sklad z manjšo plačilno zmoglostjo prebivalstva. Dočim znaša letošnji redni proračun 34.291.000 Din, je novi proračun za l. 1932, znižan za 7.170.000 Din ali za 21% na 27.125.000 Din. Proračun izrednih dohodkov in izdatkov, ki obsega dohodek in izdatke na podlagi kuluka in kal-

Dolgoletni svetovni prvak v mušji težji Američan Frankie Genaro je izgubil v Parizu svoj naslov proti Tunizanu Youngu Perezu.

Službeno iz LNP. Dances v sredo ob 20. seja upravnega odbora v Delavski zbornici. Tajnik I.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Dances ob 15. obvezan trening za rezervno in prvo moštvo.

ZSK Hermes. Plesna vaja bo 8. t. m. ob 18. do 22. — V četrtek 5. t. m. obvezan sestanek vseh nogometašev A. B in C skupine ob 20. pri Zvezdi. Vsi točno.

GOSPODARSTVO

drminskega fonda, pa je znižan od 52 milijonov 288.000 na 19.593.000 Din. Redni in izredni izdatki občine so torej zmanjšani od 86,3 na 46,7 milijona Din, če pa se upoštevajo še mestna podjetja, so vsi izdatki občine reducirani od 93,9 na 55,3 milijona Din, torej za 38,6 milijona Din.

Poštarne položnice davčnih uprav. Dravska finančna direkcija v Ljubljani objavlja: Poštarne položnice, ki jih razpošiljajo in dostavljajo ravnarke davčne uprave davkoplačevalcem za IV. četrtletje t. l., niso nikaki opomini za plačilo davkov, torej koraki eksekucije, temveč so samo opozorilnega značaja (opozorilne poštarne položnice), obračun o letnem predpisu, plačilu in eventualnem zaostanku davkoplačevalca, ki se na ta način seznanj s svojim davčnim kontom ter si prihrani nepotrebna pota k davčni upravi. Te položnice so izdane le v prid davčnega zavezanca, ne da bi mu vsled tega nastali kakšni stroški. Baš zaradi tega morajo davčne uprave, preden oddajo položnice na pošto, poslati vsem zupanostvom svojega področja razglas, v katerem objavijo, naj davkoplačevalci dvignejo te položnice sami na pošti, ako jih pošta ne bi dostavila. Šele nove položnice, ki bi se izdale po 15. novembru, bi imele značaj opomina in bi se davčnim zavezancem zaračunali opominjevalni stroški, na kar se davkoplačevalci izrečno opozarjajo.

Čvrsta tendenca za pšenico v Ameriki. Pretekli teden se je pšenica na ameriških tržiščih ponovno okrepila. Ze sredi oktobra je notacija za decembrsko pšenico po dolgem času zopet prekorachila mejo 50 centov, v početku pret. tedna je bil dosežen tečaj 55,20, v soboto pa že 61,12. V Ameriki smatrajo, da ta znatnejša okrepitev ni samo prehodnega značaja. Vinska letina v Dalmaciji. Po vesteh, ki prihajajo iz raznih dalmatinskih vinorodnih okolišev, je razvidno, da je letošnja letina po količini zaostala za lansko za okrog 30%. Glede na ugodno vreme ob zoritvi je kakovost letošnjih vin prvovrstna. V nasprotju z Dalmacijo pa je pridelek Banata letos večji, vendar je kakovost v Banatu letos slabša, nego lani.

Konkurs je razglašen o imovini Mirka Gobca, zasebnika v Celju (upravniki mase dr. Fortunat Mikuletič, odvetočnik v Celju; prvi zbor upnikov pri okr. sodišču v Celju 7. novembra ob 9., oglasitveni rok do 26. novembra, ugotovitveni narok 10. decembra).

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg kristalne sode, 300 škalo kreme za čevlje, 300 kg pšeničnega zdroba in 200 kg testenin. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave električnega materiala. Dne 19. t. m. se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Subotici oterfna licitacija glede dobave 320.000 kg portlandskega cementa. (Predmetni oglašji so na vpogled v Zbornici za TOI.) Dne 19. t. m. se bo vršila pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu oterfna licitacija glede dobave 2000 m jodoform - gaza. (Oglašji so na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjenem skladišču.)

Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. t. m. ponudbe glede dobave telefonskega materiala, čas za elemente in električnega materiala. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Vršila se bo naslednja oterfna licitacija: 18. t. m. pri primorski direkciji pošte in telegrafa v Splitu glede dobave zimskih oblek. (Predmetni oglašji so na vpogled v Zbornici za TOI.)

Dobave. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. t. m. ponudbe glede dobave 150 komadov gumijastih obrobov, do 6. t. m. pa glede dobave 1000 komadov žaril. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. t. m. ponudbe glede dobave jekla. Direkcija državne železnice Vares sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 650 zavrtikov žičnikov. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg namiznega olja. Minerska komanda Kurnbor sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave zabojev, ključev, kant za olje ter raznega drugega orodja. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 50.000 desk in 200 kubičnih metrov hrastovega jamskega lesa. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik pa do 16. tega meseca glede dobave 200 kg jekla in 500 platnenih evri.

Borze

3. novembra.

Na ljubljanski borzi je bilo gibanje težje, deviz v glavnem popuščajoče. Deviza Curih je ostala nespremenjena, devize New York, Pariz, Bruselj in Trst pa so nazadovale in le Amsterdam se je nekoliko dvignil. London je ponovno občutneje popustil, kar pripisujejo oslabilosti londonskega deviznega tržišča zaradi velikih nakupov deviz za delno povračilo 50milijonskega dolarkega kredita, ki sta ga dali pred meseci francoska in ameriška novčanična banka. Na zagrebškem efektelnem tržišču je Voja škoda nekoliko popustila, do prometa pa je prišlo le za kaso po 273 in 275. Investicijsko posnili so nekoliko čvrstje in je bilo zaključeno najbrje po 65, pozneje pa po 70. Promet je bil samo še v begluških obveznicah po 43,50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2271,58 — 2278,42, Bruselj 783,19 — 785,55, Curih 1098,45 — 1101,75, London 205,81 — 213,31, New York 5626,76 — 5643,76, Pariz 221,56 — 222,22, Praha 166,96 — 167,46, Trst 285,22 — 291,22, Zagreb. Amsterdam 2271,58 — 2278,42, Bruselj 783,19 — 785,55, London 205,71 do 206,53, Milan 285,22 — 286,12, New York ka-

bel 5637,76 — 5654,76, New York ček 5026,76 do 5643,76, Pariz 221,56 — 222,62, Praha 166,96 — 167,46, Curih 1098,45 — 1101,75.

Curih. Beograd 9,05, Pariz 201,65, New York 513,25, London 19, Bruselj 71,40, Milan 26,20, Madrid 45,30, Amsterdam 206,40, Berlin 120,90, Stockholm 112,50, Oslo 8,72, Praha 15,18, Varšava 57,30, Bukarešta 30,6, Budimpešta 90,025.

Elektri.

Ljubljana. Voja škoda 285 zaklj., 8% Blair 65 bl., 7% Blair 60 bl., Celjska 150 den., Kreditni zavod 195 den., Ruše 125 den., Stavbna 40 den.

Zagreb. Državne vrednote: Voja škoda aranžiranih v kasa 273 — 274, za december 275 — 280, investicijsko 64,50 — 68, 4% agrarne 38 bl., 6% begluške 42 — 43,50, 7% Blair 60 — 62, 8% Blair 65 — 68. Zasebne vrednote ne notirajo.

Beograd. Voja škoda 270, 272, 271,50 zaklj., za november 273 zaklj., za december 274 zaklj., investicijsko 65, 64,25 zaklj., 4% agrarne 36 bl., 6% begluške 43, 43,50 zaklj., 8% Blair 66 zaklj., 7% Blair 58 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 64 zaklj., Narodna banka 4700 — 5000.

Blagovna tržišča

JAJCA.

S tržišča jajc. Ker je nastopilo hladno vreme so se cene dvignile. Tudi angleški trg je postal čvrstješi. Pri nas se plačuje sedaj za izvoz 1,20 Din za komad. Ker blago iz hladilnic konkurira svežemu blagu, ni verjetno da se bo cena za sveže blago še v znatnejši meri okrepila.

ZITO

+ Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Tendence nespremenjena; promet 27 vag. Oves: sremski, slavonski 130 — 132,5. Jčmen: baški, sremski, 63/64 kg 120 — 125. Koruza: baška, sremska, za december - januar 62,50 — 67,50; za mare - maj 80 — 85; sremska za maj 80 — 85; baška stara sremska za maj 80 — 85; sremska sušena 80 — 82,50; baška stara 99 — 101; gornjebaška, stara 95—97,50 južnoban. stara 90 do 92,50; sremska stara, okr. Indija 99—101; okolica Sid 101 — 108, baška sušena 78 — 82; banatska sušena 71 — 73. Moka: baška, banatska 300 in 300 355 — 375; 300 335 — 355; 300 300 — 300 250 — 260; 300 190 — 200; 300 122,5 — 127,5.

+ Budimpeštanska terminska

Iz življenja in sveta

Pred novo britansko vsedržavno konferenco

Izid volitev hočejo konservativci popolnoma izrabiti: Anglija naj bi čimprej dovolila svobodno trgovino izključno le svojim dominijom. Kanadski ministrski predsednik Bennett je že dal pobudo, naj se sestane še letos vsedržavna konferenca v Kanadi. Na sliki: Parlament v Ottavi, kjer naj bi se vršila konferenca. Zgoraj (od leve proti desni) ministrski predsedniki britanskih dominijonov: Forbes (Novi Zeland), Coe-grave (Irsko), Seullin (Avstralija), Bennett (Kanada) in Hertzog (Južna Afrika).

Kokain in morfij v Parizu

Borza za kokain — Nadzorovanje prodajalcev omamnih strupov

Pariz, ob koncu oktobra

Policijski komisar Bayard je vodja oddelka za mamila na pariški policijski prefekturi in mi je dal prav zanimive podatke o trgovini z mamili v francoski prestolnici. »Zakon, mi je dejal, zasleduje zapečljiva in konzistentna enaka stroga. Kaznuje tudi tistega, ki ponuja potrošniku strup, neškodljiv prasek, kot kokain. Za te pregreške so določene kazni od treh mesecev do dveh let. Paragrafe francoskega kazenskega zakonika, ki obravnavajo mamila, mislijo spremeniti in komisija odličnih zdravnikov strokovnjakov je s tem že na delu. Parlament je v to svrhu osnoval poseben odbor.

Obsojenca, ki je po rodu Francoz, izženejo iz Pariza, če je inozemec, ga izženejo iz države, ko preseže svojo kazeno. Ta določba je zelo važna, kajti večina ljudi, ki se bavijo s prodajo kokaina, je iz tujine.

Trgovina s kokainom, kakor tudi z opijem in heroinom, je v prvi vrsti zločin, ki ga v večini primerov zagrešujejo inozemci. Strup prihaja iz inozemstva, prodajalec je inozemec in neredko je tudi konzument inozemec. Mamilo vtihtaplja v deželo mornarji z ladij ali pa ga dobavlja celina s tem, da obide obmejno kontrolo. Med porabniki nahajamo pripadnike vseh narodov. Prodajalci so večinoma Madžari ali Židje iz nasledstvenih držav. Za prevoz mamila iz kakešne dežele v drugo je bilo doslej potrebno samo izvozno dovoljenje; odslej pa je po sklepu Društva narodov potrebno še posebno dovoljenje. Čistega kokaina v prometu skoraj ni; prodajalci ga običajno mešajo s kakšnim nedolžnim praškom, da bi bil njihov dobiček iz te zločinske trgovine večji. Mamilo, ki ga sami dobe, je tako zvani »sintetični kokain«, to se pravi, da je že sam pomešan s neškodljivim praškom, s čimer se škodljivost strupa že sama na sebi zmanjša.

Prodajanje mamila po pariških cestah je postalo zaradi strogega policijskega nadziranja skoraj nemogoče. Zato se vrši samo še v posameznih lokalih, zabaviščih in v zasebnih stanovanjih kupcev.

V teku zadnjega leta smo v Parizu prijeli 490 tajnih prodajalcev in tihotapcev mamila, l. 1928. jih je pa bilo manj nego polovico toliko, namreč 227. Prodajalci so po večini moški, natakariji, obubožani artisti in agenti. Zato pa je med kupci mnogo žensk. Trg z mamili je dobro organiziran in glavni agenti delujejo z velikimi zalogi. V preteklem letu je padlo pariški policiji 6 kg kokaina v roke. Ta količina predstavlja v normalni prodaji vrednost 20.000 frankov. V tajni prodaji pa so cene seveda dosti višje.

»Menim, da mora biti kontrola zvezana s prav posebnimi težavami,« sem dejal jaz. »Kako pride policija na sled neznanim kroglicam po 1 g ali 2 g, ki jih prodajalec skriva in morda v zasebnem stanovanju

izroča kupovalcu? Mislim si, da se kupovalci varujejo izdati policiji vire, iz katerih dobivajo strup, in to tem bolj, ker zakon kaznuje z vso strogostjo tudi porabnika, konzumenta...«

»Na »paciente« same, to se pravi na kupovalce, se ne znanšamo dosti,« je odgovoril komisar Bayard z nasmehom. »Nadzirnikove orodje policije identifikacija. Trgovci z mamili so profesionalisti, čijih slike in prstni odtisi ostanejo policiji, če so ji kdaj zašli v roke ali če so ji postali že samo sumljivi. Izženemo jih, če le moremo iz Pariza, v nobenem primeru pa jih naši nadziralni organi odslej ne puste več izpred oči. So sumljivi zdravniki, lekarnarji, drogist, ki naročajo in oddajajo kokain, istotako sumljivi lokalni kavarne in gostilne, katerih osebje se bavi s prodajanjem mamila. Te nadzorujemo posebno ostro in jim dovolimo nekaj časa mirno »delati«, da se tako čim bolj seznanimo z raznimi organizacijami za razpečevanje mamila. Istotako so neki lokalni umetniki pod stalnim policijskim nadzorom, ker zahajajo tja posebno radi nepoboljšivi kokainisti. Najučinkoviteje delujemo seveda iz izsobilnih agentov, ki se pomešajo med prodajalce ali pa se izdajajo za tihotapce kokaina.«

»In upate, da bo čim dalje strožje policijsko nadzorovanje trgovino z mamili kdaj ustavilo popolnoma?«

»Izključeno,« je odgovoril komisar Bayard brez oklevanja. »Prav tako malo, kakor moremo preprečiti samomor. To spada k družbenemu redu — kakor ljubezen in smrt. Poleg tega ne smatram kokainizma niti za tako težko zlo kakor n. pr. alkohol in spolne bolezni. Zadržanje dvoje vpliva nekoliko bolj uničujoče, okužuje ljudstvo in izpodreja zdravje naroda. Kokain lahko označimo za greh in bolezen nekaterih redkih ljudi: bogatih postopcev in perverznejših z degeneriranimi žilci, čijih število je v milijonskem številu svetovnega mesta razmeroma majhno. Vrh tega je naziranje, da so vsi kokainisti do svoje smrti sužnji svoje strasti, povsem zmoteni. Že iz finančnih razlogov je nemogoče vdati se stalno mamilom, kajti kdor se hoče dobesedno uničiti z neprestano samomamom s kokainom, mora biti zelo bogat. Gram kokaina stane v tajni trgovini 100 do 200 frankov. Znam pa so mi primeri, da so dosegli prodajalci za gram kokaina 600 frankov, če upoštevamo, da so znali ti prodajalci strup spretno potvoriti. V tem primeru pride na gram kokaina povprečno 600 frankov čistega dobička. Po mojih osebnih izkušnjah kokainistu sploh ni več pomoči. Ni obolel zaradi kokaina, temveč je bil že bolan, ko je segel po strupu. So ljudje, ki ne ljubijo samo življenja, tem-

več tudi propad in smrt, ljudje, ki stoje ob strani življenja in ki nosijo zaničevanje življenja, kakršno uči Schopenhauer, je od rojstva v sebi. Ti ljudje so nevarni samim sebi in se v ognju svojih strasti sami uničujejo, pa naj bo ta strast alkohol, seksualna ljubezen ali kokain. Proti tem je policija brez moči. Če jih oviramo, da bi si dobivali strup, najdejo vendarle pota in sredstva do njega. In prej ali slej propadejo brez zavrnika v svoji strasti.

Dokler si more vsakdo na vsakem cestnem oglišču za nekaj drobca ob vsaki uri dneva ali noči kupiti omamo z alkoholom in na tej poti gotovo smrt, ne bo usoda maloštevilnih sužnjev belega »kokaina« naša edina skrb.«

Spet revolucija v Braziliji

Getulio Vargas, sedanjí državni predsednik Brazilije, proti kateremu se je začel širiti upor v severni Braziliji

Angleške volilne kurtozite

Britsko finančno ministrstvo je pri zadnjih volitvah napravilo za preko 3 milijone dinarjev dobička. 75 kandidatov (med njimi vseh 28 Mosleyevih pristašev in 20 komunistov) je izgubilo svojo volilno varščino v znesku 40.000 Din, ker so prejeli manj nego osmimo vseh oddanih glasov.

Najmanjša večina volilnega izida, ki so jo morali petkrat prešteti, je znašala 2 glasa, največja večina pa 51.000 glasov. Med izvoljenimi konservativnimi kandidati je celo število mladih ljudi, ki so skoraj še dijaki, kandidirali so v volilnih okrajih, kjer ni bilo upa na zmago.

Nemoderna telegrafija

Telegrafija postaja nemoderna, saj v zasebnem prometu in vsaj v Nemčiji. Leta 1927, so tam oddali še 29,7 milijonov brzojav, l. 1929. 22,7 milijonov, 1930 pa 18,5 milijonov. Pač pa je naraslo število telefonskih pogovorov.

„Feldmaršal“

Werner Kraus kot feldmaršal York v novem Ufa zvočnem filmu

V krogu svojih sorodnikov sem prvi večer jako miroljubnih misli sedela v kavarni, ko se je mahoma ob sosedni mizi oglasil razborit gospod in pričel hudo zabavljati. Jaz vendar ne morem nič za to, če se moje gospodične-sestrice smejejo gospodu, ako ima kapo narobe posajeno na glavi. Naposled me je policaj poklical iz kavarne in tu se je mačevala pozabljena legitimacija. Še celo drugi dan je prišel varuh postave k meni, ko sem se izprehajala po cesti, in me odvel na stražnico. Tam so mi dali na moje natančne pismene in ustneme izjave neko potrdilo, ki sem ga za žal na izletu pri Sv. Urbanu še tisto popoldne nekam založila.

Oče mi je seveda takoj poslal legitimacijo, za katero me pa sedaj več nihče ne vpraša.

Bog s Teboj, dragi Petovio, kmalu se poslovim od Tebe, kljub vsemu mi ostaneš v najlepšem spominu. V dobro voljo so me spravili dragi mi znanci, ki sem jih lepo po vrsti obiskala, vinca, ki je mnogo cenejši in mnogo boljše kot v beli Ljubljani, in prijazno lice hudega gospoda policaja, ki me je sinoči kar laskavo prijazno pozdravil.

Pozdravljen, Petovio, in ker me najbrže ne bo tako kmalu več sem, Ti želim kar za par let naprej vesele praznike in srečna nova leta v tej blaženi zaspasnosti.

Ljuba:

Obiski

Kako dobro je, če človek ne pozabi predmetov, ki se jih je kdaj prej moral učiti.

Letos sem med počitnicami dresirala paglavce — kakšna žalitev za gospode gimnazijce! — z latinščino in uspeh se je pokazal pri meni v obliki čednih metuljkov, ki imajo posamično vrednost stotinastega bankovca.

Ponižno sem predložila svoji mami, da bi me pustila za teden dni k tatici v Ptuj, kar je seveda odločno odklonila z utemeljitvijo, da je to grodo in nesposobno potikati se venomer po »tujih bajtah« okrog. »Le doma bodi in pusti teto pri miru, saj ima svojih otrok dovolj, ni treba, da bi še ti s svojim »larmanjem« krtila tam okrog in delala škodo.«

Vdala sem se na videz, a za njenim hrbtom sem ukradla iz svoje lastne omare spalno srajico in še nekaj obleke, stlačila vse v kovčeg in jo prav tiho odkurila z doma. Na postaji sem naročila dečku, naj ji gre povedati, da sem šla. No — saj to vem — da se ji je lice stemnilo — kakor da bi že štirinajst dni za planino grmelo, a vse to se bo čalo poravnati — jaz sem pa le tu.

Šele v železniškem vozu mi je prišlo na misel, da sem pozabila vzeti s seboj zobno ščetko in legitimacijo.

Ščetko si lahko kupim, a legitimacije

MILIJONI in milijoni ljudi uporabljajo

ZE VEČ KOT 30 LET po spodaj navedenem navodilu za uporabo

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE

in blagoslovljajo njegov neprekosljiv čudovit učinek!

Pri revmi, protinu, ishlisu natrite boleče mesto. — Pri zobnih bolečinah vdrgnite dlesno, izperite ustno votlino in grgrajte! — Pri glavobolu, nervoznosti in nespanju vdrgnite čelo in vse telo in vzemite, predno ležete spat, mlačno kopej z dodatkom levjega francoskega žganja. — Pri utrujenosti za masažo vsega telesa. Pri žilodnih bolečinah vzemite kosček sladkorja z 10 kapljicami tega žganja. Pri izpadanju las in prihlaju za masažo kože na glavi. Kot ustna voda itd. — Pri potenju pod pazduho, potenju nog, rok ali telesa umijte znojene dele jutraj in zvečer.

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE je pristno le v tu naslikani in plombirani ORIGINALNI STEKLENICI.

Zahtevajte izrecno LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE in zavrnite odločno vsak nadomestek!

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE

dobite v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po Din 10, 26, 52.

Varujte se pred potvorbami!

Centralni biro: LAVJA MENTOL - DROŽDENKA, Zagreb, Maruličev trg 5. Telefon 73—52.

Princese v gospodinjstvu

Švedska princesa Ingrid (levo), hči prestolonaslednika Gustava Adolfa v kuharski šoli

Učenost in raztresenost

Anekdote o raztresenem profesorju niso samo izmišljotine

Najlepšim anekdotam o raztresenosti so očetovali od vselej veliki učenjaki in umetniki. Proforsorska odsotnost duha ni postala zaman slavna. Od duha, ki se bavi z velikimi problemi človeštva in z večnostnimi stvarmi, kratkotalno ne moremo zahtevati, da bi se zanimal za male skrbni in navade svojih povprečnih soljudi.

Rant, da imenujem takoj prominenten primer raztresenosti, ni samo enkrat, kadar je bil v družbi starejših dam, na glas izgovoril to, kar je hotel povedati samemu sebi. Dostikrat je namreč vzkliznil v grozo in bolest matron stavek: »Ah, kako se tu dolgočasim!«

Virtuoz Benta je stekel, potem ko je uglasil svoj klavir, v sosedno sobo, da bi čul, kako poje njegovo glasbilo. Nekoč se mu je posebno mudilo, pa je stekel na cesto — v eni roki je imel namestu not poln umivalnik, v drugi krtačo za obliko namestu cilindra.

Basnik Lafontaine je obiskal, kakor običajno, svojega prijatelja — čigar pogrebu je bil prisostvoval nekoliko dni prej. Von Lenkenburg je bil nekoč povabljen v goste in ker je bila juha slaba, je menil: »Oprostite, da juha ni posebno dobro uspela — imamo novo kuharico.« Nesrečnež je menil, da je doma in da so njegovi gostitelji njegovi gostje. Nekoč je iztrkal svojo pipo na pisalni mizi in je zaklical: »Noter!«

Lord Stonhope je nekoč posetil zelo visoko osebnost. Nenadoma je začutil utrujenost in slabost. Z eno roko je smel svojo lasuljo z glava, z drugo se je oprjel hišne gospodinjce.

Žrtvi svoje raztresenosti sta bila dostikrat tudi profesorja Basch in Ebelling. Nekega dne ju je povabil na kosilo njiju kolega Sieveking. Najprvo ju je povedel v knjižnico in tam sta se tako zatopila v knjige, da sta pozabila na čas in prostor. Ko ju je kolega pozval k obedu, je Basch vstal, stopil v sosedno sobo in zaprl vrata knjižnice za seboj. »Kje je Ebelling?« je vprašal gostitelja. Šele sedaj si je Basch domislil, kaj je bil storil. Odprl je vrata in je našel Ebellinga globoko sppečega. Ko ga je zbudil, se je Ebelling prestrašil: »Ali je že čas, da odidem predavati? Kje pa je Basch?«

Pesnik Gleim, ki so ga mladi imenovali »oče Gleim«, je šel včasih po cesti in je imel na eni nogi črno svilen nohavico ter č-

velj na zaponko, na drugi pa belo, volnasto nogovico in copato. Virtuoz vse raztresenosti pa je dosegel berlinski profesor Neander. Nekega dne se je šetal po cesti. Tu mu pride naproti neki tujec in ga vpraša, ali pride po tej cesti do profesorja Neandra. »Le naravnost naprej, dragi gospod,« mu je odgovoril učenjak, »da-li pa ga dobite sedaj doma, ne vem.« Drugič je pritril na svoja vrata listek s sledečo vsebino: »Od treh do petih me ni doma. Prosim počakajte. Neander.« Slučajno pa je prišel tega dne že ob štirih domov. Ko je prebral listek na vratih, je sedel pred vrata in počakal, da se profesor — Neander vrne domov...

Poslušajte, naznanjam vam...

V vasi Chertsey na Angleškem imajo ženskega občinskega slugo, ki razglašuje uradne objave

Iz uredniškega koša

Belo mesto. V neki okoliški kraj so prihli na obiske godci iz sosednega kraja. Druga dne smo brali v listih poročilo: »Ko so gostje številne navzoče presenetili s sijajnim koncertom, se je začelo gibati tudi v njihovi notranjščini. Za to pa je izborna poskrbel že v naprej gostitelj g. L. z izvrstno tekočino iz pivovarne. Krasne kraje ge. gostilničarke so zahtevale precej napora, preden so jih mogli krepki gostje premagati.«

Vsak dan ena

Dama (ponesrečnica): »Če ste že ravno pod avtom, bodite tako prijazni in pogledajte, kje se je pokvarila zavora!«

Iz življenja in sveta

Pred novo britansko vsedržavno konferenco

Izd volitev hočejo konservativci popolnoma izrabiti: Anglija naj bi čimprej dovolila svobodno trgovino izključno le svojim dominijom. Kanadski ministrski predsednik Bennett je že dal pobudo, naj se sestane še letos vsedržavna konferenca v Kanadi. Na sliki: Parlament v Ottawi, kjer naj bi se vršila konferenca. Zgoraj (od leve proti desni) ministrski predsedniki britanskih dominijonov: Forbes (Novi Zeland), Coo- grave (Irski), Seullin (Avstralija), Bennett (Kanada) in Hertzog (Južna Afrika)

Kokain in morfij v Parizu

Borza za kokain — Nadzorovanje prodajalcev omamnih strupov

Pariz, ob koncu oktobra. Poletski komisar Bayard je vodja oddelka za mamila na pariški policijski prefekturi in mi je dal prav zanimive podatke o trgovini z mamili v francoski prestolnici. »Zakone, mi je dejal, zasleduje zapeljivca in konzumenta enako strogo. Kaznuje tudi tistega, ki ponuja potvorjen strup, neškodljiv prašek, kot kokain. Za te pregreške so določene kazni od treh mesecev do dveh let. Paragrafe francoskega kazenskega zakonika, ki obravnavajo mamila, mislijo spremeniti in komisija odličnih zdravnikov strokovnjakov je s tem že na delu. Parlament je v to svrhu osnoval poseben odbor.

Obojenca, ki je po rodu Francoz, izze- nejno iz Pariza, če je inozemec, ga izze- nejno iz države, ko presedi svojo kazen. Ta do- ločba je zelo važna, kajti večina ljudi, ki se bavijo s prodajo kokaina, je iz tujine. Trgovina s kokainom, kakor tudi z opi- jem in heroinom, je v prvi vrsti zločin, ki ga v večini primerov zagrebujejo inozemci. Strup prihaja iz inozemstva, prodajalec je inozemec in neredko je tudi konzument inozemec. Mamilo vtihotapljuje v deželo mornarji z ladij ali pa ga dobavljajo celina- sa tem, da obide obmejno kontrolo. Med po- rabniki nabijamo pripadnike vseh narodov. Prodajalci so večinoma Mažari ali židje iz nasledstvenih držav. Za prevoz mamil iz kakšne dežele v drugo je bilo doslej po- trebno samo izvozno dovoljenje; odslej pa je po sklepu Društva narodov potrebno še posebno dovoljenje. Cistega kokaina v pro- metu skoraj ni; prodajalci ga običajno me- šajo s kakšnim nedolžnim praškom, da bi bil njihov dobiček iz te zločinske trgovine večji. Mamilo, ki ga sami dobe, je tako zvani »sintetični kokain«, to se pravi, da je že sam pomešan s neškodljivim praškom, s čimer se škodljivost strupa že sa- ma na sebi zmanjša.

Prodajanje mamil po pariških cestah je postalo zaradi strogosti policijskega nad- ziranja skoraj nemogoče. Zato se vrši sa- mo še v posameznih lokalih, zabaviščih in v zasebnih stanovanjih kupcev. V teku zadnjega leta smo v Parizu pri- jeli 490 tajnih prodajalcev in tihotapcev mamil, l. 1928. jih je pa bilo manj nego polovico toliko, namreč 227. Prodajalci so po večini moški, natakariji, obubožani ar- tisti in agenti. Zato pa je med kupci mno- go žensk. Trg z mamili je dobro organizir- an in glavni agenti delujejo z velikimi za- logami. V preteklem letu je padlo pariški policiji 6 kg kokaina v roke. Ta količina predstavlja v normalni prodaji vrednost 20.000 frankov. V tajni prodaji pa so cene seveda dosti višje.

»Menim, da mora biti kontrola zvezana s prav posebnimi težavami,« sem dejal jaz. »Kako pride policija na sled neznanim krogičkam po 1 g ali 2 g, ki jih prodajalec skrivaj in morda v zasebnem stanovanju

izroča kupovalcu? Mislim si, da se kupovalci varujejo izdati policiji vire, iz kate- ri dobivajo strup, in to tem bolj, ker za- kon kaznuje z vso strogostjo tudi porab- nika, konzumenta...« »Na »paciente« same, to se pravi na ku- povalce, se ne zanašamo dosti,« je odgo- voril komisar Bayard z nasmehom. »Nadzi- ranje in iskanje pri trgovini z mamili sta dejansko neznansko težka. Tu kakor pri pobijanju trgovine z dekleti je najučin- kovitejša orodje policije identifikacija. Trgovci z mamili so profesionalisti, čijih slike in prstni odtisi ostanejo policiji, če so ji kdaj zašli v roke ali če so ji postali že samo sumljivi. Izženemo jih, če le moremo iz Pariza, v nobenem primeru pa jih naši nadzirani organi odslej ne pustimo več iz- pred oči. So sumljivi zdravniki, lekarnarji, drogist, ki naročajo in oddajajo kokain, istotako sumljivi lokalni, kavarnarji in gostil- ne, katerih osebe se bavi s prodajanjem mamil. Te nadzorujemo posebno ostro in jim dovolimo nekaj časa mirno »delati«, da se tako čim bolj seznanimo z različni or- ganizacijami za razpečevanje mamil. Isto- tako so neki lokalni umetniki pod stalnim policijskim nadzorom, ker zahajajo tja posebno radi nepoboljšljivi kokainisti. Naj- učinkovitejši delujemo seveda iz izjavlja- jočimi agenti, ki se pomešajo med proda- jalce ali pa se izdajajo za tihotapce koka- ina.«

»In upate, da bo čim dalje strožje poli- cijsko nadzorovanje trgovine z mamili kdaj ustavilo popolnoma?«

»Izključeno,« je odgovoril komisar Ba- yard brez oklevanja. »Prav tako malo, ka- kor moremo preprečiti samomor. To spa- da k družbenemu redu — kakor ljubezen in smrt. Poleg tega ne smatram kokaina- zma niti za tako težko zlo kakor n. pr. al- kohol in spolne bolezni. Zadnje dvojje vpli- va nekoliko bolj uničujoče, okužuje ljud- stvo in izpodreja zdravje naroda. Kokain lahko označimo za greh in bolezen neka- terih redkih ljudi: bogatih postopcev in perverznejšev z degeneriranimi živci, čijih število je v milijonskem številu svetovne- ga mesta razmeroma majhno. Vrh tega je naziranje, da so vsi kokainisti do svoje smrti sužnji svoje strasti, povsem zmotno. Že iz finančnih razlogov je nemogoče vda- jati se stalno mamilom, kajti kdor se ho- če dobesedno uničiti z neprestano samo- omamo s kokainom, mora biti zelo bogat. Gram kokaina stane v tajni trgovini 100 do 200 frankov. Znani pa so mi primeri, da so dosegli prodajalci za gram kokaina 600 frankov, če upoštevamo, da so znali ti pro- dajalci strup spretno potvoriti. V tem pri- meru pride na gram kokaina povprečno 600 frankov čistega dobička. Po mojih oseb- nih izkušnjah kokainistu sploh ni več po- moči. Ni obšel zaradi kokaina, temveč je bil že bolan, ko je segel po strupu. So ljudje, ki ne ljubijo samo življenja, tem-

več tudi propad in smrt, ljudje, ki stoje ob strani življenja in ki nosijo zaničevanje življenja, kakršno uči Schopenhauer, je od rojstva v sebi. Ti ljudje so nevarni samim sebi in se v ognju svojih strasti sami uni- čujejo, pa naj bi ta strast alkohol, seksu- alna ljubezen ali kokain. Proti tem je po- licija brez moči. Če jih oviramo, da bi si dobivali strup, najdejo vendarle pota in sredstva do njega. In prej ali slej propa- dejo brez zavrčka v svoji strasti.

Dokler si more vsakdo na vsakem cest- nem oglu za nekaj drobca ob vsaki uri dneva ali noči kupiti omamo z alkoholom in na tej poti gotovo smrt, ne bo usoda maloštevilnih sužnjev belega »kokaa« naša edina skrb.«

Spet revolucija v Braziliji

Getulio Vargas, sedanji državni predsednik Brazilije, proti kateremu se je začel širiti upor v severni Braziliji

Angleške volilne kuriozitet

Britsko finančno ministrstvo je pri zad- njih volitvah napravilo za preko 3 milio- ne dinarjev dobička. 75 kandidatov (med njimi vseh 28 Mosleyevih pristašev in 20 komunistov) je izgubilo svojo volilno var- ščino v znesku 40.000 Din, ker so prejeli manj nego osmino vseh oddanih glasov.

Najmanjša večina volilnega izida, ki so jo morali petkrat prešteti, je znašala 2 gla- sova, največja večina pa 51.000 glasov.

Med izvoljenimi konservativnimi kandi- dati je celo število mladih ljudi, ki so sko- raj še dijaki, kandidirali so v volilnih okra- jih, kjer ni bilo upa na zmago.

Nemoderna telegrafija

Telegrafija postaja nemoderna, saj v za- sebnem prometu in vsaj v Nemčiji. Leta 1927, so tam oddali še 29,7 milijonov br- zjavk, l. 1929. 22,7 milijonov, 1930 pa 18,5 milijonov. Pač pa je naraslo število telefonskih pogovorov.

„Feldmaršal“

Werner Kraus kot feldmaršal York v no- vem Ufa zvočnem filmu

Ljuba;

Obiski

Kako dobro je, če človek ne pozabi predmetov, ki se jih je kdaj prej mor- al učiti.

Letos sem med počitnicami dresirala paglavce — kakšna žalitev za gospode gimnazijce! — z latinščino in uspeh se je pokazal pri meni v obliki čednih me- tuljčkov, ki imajo posamič vrednost stodinarskega bankovca.

Ponižno sem predložila svoji mami, da bi me pustila za teden dni k tatici v Ptuj, kar je seveda odločno odklonila z utemeljitvijo, da je to grdo in nespo- dobnost potikati se venomer po »tujih bajtah« okrog. »Le doma bodi in pusti teto pri miru, saj ima svojih otrok do- volj, ni treba, da bi še ti s svojim »lar- manjem« krillila tam okrog in delala škodo.«

Vdala sem se na videz, a za njenim hrbtom sem ukradla iz svoje lastne omare spalno srajco in še nekaj obleke, stlačila vse v kovčeg in jo prav tiho od- kurila z doma. Na postaji sem naročila dečku, naj ji gre povedat, da sem šla. No — saj to vem — da se ji je lice stemnilo — kakor da bi že štirinajst dni za planino grmelo, a vse to se bo čalo poravnati — jaz sem pa le tu.

Šele v železniškem vozu mi je prišlo na misel, da sem pozabila vzeti s seboj zobno ščetko in legitimacijo.

Ščetko si lahko kupim, a legitimacije

ne — jej, jej — taka pozabljenost se hudo maščuje.

Srečno sem prišla na Ptuj, kjer so me lepo sprejeli in me tudi takoj vpra- šali, če sem kaj lačna, za kar sem jim bila zelo hvaležna.

Stari Petovio mi je dobro znan še iz gimnazijskih let in skozi deset let se ni skoro nič izpremenilo. Komaj dve ali tri nove hiše, nekaj neznanih obrazov, sicer pa — vse po starem. Ljubim Te, stari Petovio, kljub Tvojim dolgočas- nim, okorno tlakovanim ulicam, ki so videti vedno nekoliko vegaste in pozab- ljene od širokega toka življenja, kakor da preko ali skozi nje ne bi nikoli hoteli koraki sodobnega človeka. Tete se v Ptujkega polja, moške v modrih pre- dasnikih preko obleke in s kosmatimi klobuki vseh barv in trgovine z bučnim oljem z menjalnici vred se najde pač skoro samo tu in skoro vsak petek sem zamudila šolo, ker so pri Wag- randu špeharji s svojimi vozovi zaprli ulico vzdolž in poprek. Pozdravljam Te, dragi Petovio in Tebe, gimnazija — ponosni smo bili, da smo bili Tvoji go- jenci; zaka? v Petoviju si bila Ti prva izmed šol, mi pa cvet ptujkega dija- štva.

Ali sprejel me to pot res ni lepo, preljubi moj Petovio. Saj priznam, da sem videti na prvi pogled nekoliko sumljiva, a Ti kot stari znanec me res ne bi smel imeti za inozemskega vohu- na — v žensko preoblečena.

V krogu svojih sorodnikov sem prvi večer jako miroljubnih misli sedela v kavarni, ko se je mahoma ob sosedni mizi oglasil razborit gospod in pričel hudo zabavljati. Jaz vendar ne morem nič za to, če se moje gospodične-se- strice smejejo gospodu, ako ima kapo narobe posajeno na glavi. Naposled me je policaj poklical iz kavarne in tu se je maščevala pozabljena legitima- cija. Še celo drugi dan je prišel varuh postave k meni, ko sem se izprehajala po cesti, in me odvel na stražnico. Tam so mi dali na moje natančne pismene in ustne izjave neko potrdilo, ki sem ga pa žal na izletu pri Sv. Urbanu še tisto popoldne nekam založila.

Oče mi je seveda takoj poslal legiti- macijo, za katero me pa sedaj več nihče ne vpraša.

Bog s Teboj, dragi Petovio, kmalu se poslovim od Tebe, kljub vsemu mi ostaneš v najlepšem spominu. V dobro voljo so me spravili dragi mi znanci, ki sem jih lepo po vrsti obiskala, vin- ce, ki je mnogo cenejše in mnogo bolj- še kot v beli Ljubljani, in prijazno lice hudega gospoda policaja, ki me je si- nočkar gospodsko prijazno pozdravil.

Pozdravljen, Petovio, in ker me naj- brže ne bo tako kmalu več sem, Ti že- lim kar za par let naprej vesele praz- nike in srečna nova leta v tej blaženi zaspanosti.

MILIJONI

in milijoni ljudi uporabljajo

ŽE VEČ KOT 30 LET po spodaj navedenem navodilu za uporabo

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE

in blagoslovljajo njegov neprekosljiv čudovit učinek!

Pri revmi, protinu, ishlasu natrite boleče mesto. — Pri zobnih bolečinah vdrgnite desno, izperite ustno votlino in grgrajte! — Pri glavobolu, nervoznosti in nespajnu vdrgnite čelo in vse telo in vze- mite, predno ležete spat, mlačno kopelj z dodatkom levjega fran- coskega žganja. — Pri utrujenosti za masažo vsega telesa. Pri že- lodnih bolečinah vzemite kosček sladkorja z 10 kapljicami tega žganja. Pri izpadanju las in prhljaju za masažo kože na glavi. Kot ustna voda itd. — Pri potanju pod pazduho, potanju nog, rok ali telesa umijte znojene dele zjutraj in zvečer.

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE je pristno le v tu naslikani in plombirani ORIGINALNI STEKLENICI.

Zahtevajte izrecno LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE in zavrnete od- ločno vsak nadomestek!

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE

dobite v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po Din 10, 26, 52.

Varujte se pred potvorbami!

Centralni biro: LAVJA MENTOL - DROZDZENKA, Zagreb, Maruličev trg 5. Telefon 73—52.

Princese v gospodinjstvu

Švedska princesa Ingrid (levo), hči prestolonaslednika Gustava Adolfa v kuharski šoli

Učenost in raztresenost

Anekdotne o raztresenem profesorju niso samo izmišljotine

Najlepšim anekdotam o raztresenosti so očetovali od vselej veliki učenjaki in umet- niki. Profesorska odsotnost duha ni po- stala zaman slavna. Od duha, ki se bavi z velikimi problemi človeštva in z večnost- nimi stvarmi, kratkomočno ne moremo za- htevat, da bi se zanimal za male skrbi in navade svojih povprečnih sočlud.

Rant, da imenujem takoj prominenten primer raztresenosti, ni samo enkrat, ka- dar je bil v družbi starejših dam, na glas izgovoril to, kar je hotel povedati samemu sebi. Dostikrat je namreč vzkliznil v gro- zo in bolest matron stavek: »Ah, kako se tu dolgočasim!«

Virtuoz Benja je stekel, potem ko je uglašil svoj klavir, v sosedno sobo, da bi čul, kako poje njegovo glasbilo. Nekoč se mu je posebno mudilo, pa je stekel na ce- sto — v eni roki je imel namestu not poln umivalnik, v drugi krtačo za obleko na- mestu cilindra.

Basnik Lafontaine je obiskal, kakor običajno, svojega prijatelja — čigar pogrebu je bil prisostvoval nekoliko dni prej. Von Lenkenburg je bil nekoč povabljen v goste in ker je bila juha slaba, je menil: »Opro- stite, da juha ni posebno dobro uspeła — imamo novo kuharico.« Nesrečnež je menil, da je doma in da so njegovi gostitelji nje- gov gostje. Nekoč je iztrkal svojo pipo na pisalni mizi in je zaklical: »Noter!«

Lord Stothope je nekoč posetil zelo vi- soko osebnost. Nenadoma je začutil utru- jenost in slabost. Z eno roko je smel svojo lasuljo z glave, z drugo se je oprjel hišne gospodinje.

Zrtvi svoje raztresenosti sta bila dosti- krat tudi profesorja Basch in Ebeling. Ne- kega dne ju je povabil na kosilo njujo ko- lega Sleveking. Najprej ju je povedel v knjižnico in tam sta se tako zatopila v knjige, da sta pozabila na čas in prostor. Ko ju je kolega pozval k obedu, je Basch vstal, stopil v sosedno sobo in zaprl vrata knjižnice za seboj. »Kje je Ebeling?« je vprašal gostitelja. Šele sedaj si je Basch domislil, kaj je bil storil. Odprl je vrata in je našel Ebelinga globoko spečega. Ko ga je zbudil, se je Ebeling prestrašil: »Ali je že čas, da odidem predavati? Kje pa je Basch?«

Pesnik Gleim, ki so ga mladi imenovali »oče Gleime«, je šel včas po cesti in je imel na eni nogi črno svilen nohavico ter če- lo.

Novo zakonsko pravo na Poljskem

Med spremembami, ki jih uvaža novi poljski državljanski zakonik, so zelo važ- ne spremembe zakonskega prava. Predno- stni položaj moža je odpravljen, uvaža se civilna poroka, vendar je veljavna tudi po- roka, ki se izvrši pred uradnim zastopni- kom kakršnekoli veroizpovedi. Zakoni se sklepajo za vse življenje, toda ločitve so v posameznih primerih dovoljene. Na proš- no obeh strani sodišče lahko loči zakon, v katerem štetja zakonca več nego 25 let, za dobro enega leta, če nimata nedoraslih otrok. Zakoncem v tem primeru ni tre- ba navedati vzrokov. Po preteku te dobe izreče sodišče definitivno ločitve in po na- daljnjih treh letih je zakon tudi v resnici ločen.

Smrtna nesreča avstrijskega letalca

Na Spitzerbergu pri Hundsheimu (Av- strija) se je smrtno ponesrečil avstrijski letalec z brezmotornim aparatom Fr. Grundler. Grundler se je že dve leti uspeš- no udeleževal v tej letalski stroki, ven- dar so mu morali pri tem potetu odpove- dati živci, kakor sodijo zdravniki.

Poslušajte, naznanjam vam ...

V vasi Chertsey na Angleškem imajo žen- skega občinskega slugo, ki razglasa uradne objave

Iz uredniškega koša

Belo mesto. V neki okoliški kraj so pri- šli na obiske godci iz sosednega kraja. Drugega dne smo brali v listih poročilo: »Ko so gostje številne navzoče preseneti- li s sijajnim koncertom, se je začelo gibati tudi v njihovi notranjščini. Za to pa je izborni poskrbel že v naprej gostilničar g. L. z izvrstno tekočino iz pivovarne. Krasne krače ga gostilničarke so zahte- vale precej napora, preden so jih mogli krepki gostje premagati.«

Vsak dan ena

Dama (ponesrečencu): »Če ste že ravno pod avtom, bodite tako prijazni in poglej- te, kje se je pokvarila zavora!«

Snežne čevlje in galoše sprejema v popravilo M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6. 12992

Zahvala

Ob priliki prebriske izgube našega ljubljenežnega stinkota in bratca

JOSIPA SKREMA

podnarednika

smo dolžni zahvaliti se vsem, ki so nam na kakršenkoli način skušali omiliti trpko bol.

Iskreno zahvalo komandi hidrav. šole v Divuljah, kakor tudi tukajšnji vojaški komandi mesta Ljubljana in njegovim tovarišem, ki so ga spremljali na zadnji poti, izrečno pa njegovim sorodnikom in številnim prijateljem in prijateljicam.

Od srca pa se zahvaljujemo vsem, ki so ga v zadnji pozdrav obsuli z vencji.

V Ljubljani, dne 3. novembra 1931.

13720

Globoko žalujoča rodbina SKREMOVA.

Suknemi ostanki

na površine sukaje in obleke

pod ceno

R. Miklauc, „Pri škofu“, Ljubljana

PRODAM

skupno ali posamezno:

2 stanovanjski hiši, 1 gospodarsko poslopje s skladišči, delavnicami in stanovanji. 1 velik industrijski objekt, žaga (z ali brez strojev), zemljišče, ležarišča in stavbne parcele. — Objekti so pripravljeni tudi za vsako drugo industrijo. — Cena nizka, plačilni pogoji zelo ugodni.

J. POGACNIK, škofja Loka — ob kolodvoru.

13762

C. Schmidt:

Mesto mrtvih v Jukatanu

Roman.

»Kako vam ugaja naš jug?«

Njen glas je bil miren alt, čudno soroden temu novemu svetu. Hitro sem ji zatrdil, kolikani sem se veselil svidenja z jugom in kolikani je South-Atlanta prekosila moja pričakovanja. In skoraj ustrašil sem se hladnega, treznega, zoprnega konvencionalnega zvoka svojega glasu.

»Da, lepo je pri nas. Nikjer drugje ne bi hotela živeti.«

Gotovo se boste tudi vi dobro počutili pri nas.«

»Bojim se le, gospodična de Clauderisse...«

»Recite mi Viola! Želim, da me Kamikov prijatelj tako imenuje. Jaz vam bo rekala Stefan. Kaj ne, da vam je Stefan ime?«

Čutil sem, kako me je obšla žarka rdečica.

Viola se je nasmehnila.

»Le poizkusite. Tako je veliko prijetno govoriti — ne glede na to, da imam strašno dolgo ime.«

Nazadnje sem se spustil v osvobodilen smeh. Na vsakem drugem kraju in nasproti vsaki drugi ženski bi bil ta smeh v takem položaju močna netačnost. A zame je bil v tistem trenutku ključ do novega sveta. Viola se je nasmehnila. Zasmejala se je z menoj vred!

»Nu prav, Viola, kakor vi hočete. Prejste ste rekli, da mi bo tukaj ugajalo. Seveda mi bo ugajalo; bojim se le, da ne bom pre-dolgo užival sreče v gradu Clauderisse. Treba se bo odpraviti po Kamila.«

Viola se je za trenutek ustavila. Prišla sva bila do stopnic, ki so vodile k portalu. Pogledala me je in njen obraz se je mahoma izpremenil.

»Da, gospod Stornish. Kamila boste morali poiskati.«

»Stefan!« sem zaklical.

»Oh, res!« Ustrašila se je. »Ne zamerite!«

A smehljala se zdaj ni več. Oblak je ležal na njenem obrazu, ki je bil pravkar še tako solnčen in svetel.

Med tem sva bila krenila dalje in stopila v širno, hladno, poltemno vežo. John mi je vzel prtljago in plašč in Viola me je odvedla po širokih, s preprogami obloženih stopnicah na vrh. Po stenah so visele stare slike mož in žena v oblekah minulih stoletij.

»Pa ne da bi bila to galerija vaših prednikov?« sem vprašal.

»Da,« je raztreseno odgovorila, in ko je videla, da z zanimanjem ogledujem portrete, je dodala:

»Vsi Clauderiski so bili pomoščaki. Admiral Leon Marija de Clauderisse je sezidal ta grad leta 1563.«

»A, vaš prednik je bil eden tistih nesrečnih beguncev, ki so takrat zapustili Francijo...«

»Motite se. Leon de Clauderisse je bil v španski službi. Vzlic svojemu imenu smo po rodu Španci.«

Šla sva dalje. Violino nenadno izpremembo sem si tolmačil tako, da je v skrbeh za Kamila. Zato sem dejal:

»Kamilova usoda naj vas ne skrbi preveč, Viola. To, da se še ni vrnil, se mi ne vidi nič nenavadnega. po pravici vam povem.«

Skrb je za trenutek izginila z njenega obraza. Stopila sva v prostorno, svetlo sobo. Širokoliste sobne rastline so stale med temnim pohištvo. Ob enem izmed visokih oken je sedela v blazinjaku stara žena.

»Mama, gospod Stornish, Kamilov prijatelj, je prišel.«

Resen pogled me je kratko obletel od nog do glave. Nato mi je stara gospa podala svojo ozko, lahno drhtečo roko.

»Hvala vam, gospod. V velikih skrbih sva zastran Kamila.«

Med tem, ko je sluga prinesel prigrizek, sem jel iznova dokazovati, da ni povoda za vznemirjanje.

»Kamil se je vrnil drugače zmerom ob času. Če bi bil to pot prvič v Jukatanu, da, potem bi verjela, da gre za slučajno zamudo,« mi je oporekla Viola in njena mati je pokimala.

»Nu seveda, razume se, da bomo izkušali prej ko mogoče do-

gnati, kaj je krivo njegovega odlašanja,« sem odvrnil. »A nekaj dni bomo vsekako izgubili s pripravami.«

Po malici sem šel z Violo v knjižnico, visok prostor, čigar stene so bile obstavljene z izrezljanimi policami. Na sredini je stala težka miza. Na tej mizi je ležal velik zemljevid.

»Tu je začetek,« je rekla Viola. »Kamil je sam narisal ta zemljevid in začrtal svojo pot.«

Razveselil sem se. Dotlej me je najbolj skrbelo, kako naj iščem po jukatanskem pragozdu sledov za izginulim.

»Poklical bom svojega pomočnika. Prerisal bo zemljevid, ker vem, da ga bomo zelo potrebovali.«

Ko je Dick prišel, sem mu razložil zemljevid. Kamil je bil znamenoval nameravano pot s rdečo pikčasto črto. Začenjala se je v Meridi in vodila z neznatnimi ovinki skoraj naravnost proti jugu. Nekoliko južno od 19. širinske stopnje se je končavala v točki, zraven katere je bil Kamil zapisal: Xibalbay. Iz zemljevida je bilo razvidno, da nas bo pot vodila najprej po širnih redko obljubljenih ravninah, nato pa po gričevju, ki ga pokrivajo pragozdi.

Naročil sem Dicku, naj napravi zmanjšan posnetek zemljevida, in ko mu je dala Viola papir in risalne potrebščine, sva ga pustila samega z njegovim delom in odšla v park.

Šele zdaj sem mogel popolnoma sprejeti vse to nepopisno krasno sliko. Najlepši del parka je bil na polotoku, na katerem je stal grad. Prečudne rožne grede so polnile zrak z morjem omamnih dišav.

Tja me je zdaj povedla Viola. Sedla sva na kamenito klopi. Daleč se je širilo morje pred nama. Nekaj časa sva molčala, vsa zamaknjena v gledanje. A zdajci me je obšla misel.

»Kako pridemo v Merido? Ali vodijo tja kake redne parniške proge?«

»Da, nekatere. A pomirite se, Stefan. Mi imamo svojo jahto.«

»Parno jahto?«

»Da, in zelo dobra je. Z njo se popelimo, kamor bo treba. Veselim se že vožnje. Kdaj mislite, da bodo vaše priprave končane?«

»Najdalj čez dva dni. A menda ne mislite iti tudi z nami, Viola?«